

Počas galavečera ocenili pätnásť najaktívnejších seniorov

Šport, výlet, oceňovanie aj pomoc

Text: Lucia Marcinátová

Október je mesiacom úcty k starším. Čas pristaviť sa, popremýšľať, stretnúť sa. Mestská časť venovala uplynulé týždne programom pre skôr narodených. Obľúbená turistická vychádzka s opekačkou, športové stretnutia, posedenia v denných centrách s programom či očakávaný galavečer, spojený s oceňovaním najaktívnejších seniorov.

„Milí naši...ďakujeme vám.“ Čítame na pozvánkach a aj na pódiu Červenej sály kultúrneho domu počas slávnostného galavečera mestskej časti. A presne o ďakovaní bolo nielen podujatie, ale aj celý mesiac úcty k starším v Dúbravke.

Úvod patrilo vystúpeniu energetickej Klnky, detského folklórneho súboru. Po tanečnom otvorení dostali priestor slová a nakoniec samotné oceňovanie pätnástich najaktívnejších seniorov.

„Nielen pätnásť vybraných seniorov, ale všetci aktívni seniori si zaslúžia ocenenie,“ hodnotil na pódiu dúbavských seniorov starosta Martin Zaťovič. Vyzdvihol ich činnosť, pomoc.

Sláčiky, klavír, spev. Kultúrny program ako formu úcty, poďakovania si pripravila Základná umelecká škola Eugena Suchoňa.

Dúbavskí seniori sa združujú v štyroch denných centrách a aj organizáciách. Približujeme ich spolu so službami pre skôr narodených na servisných stranách tohto čísla. Pripomíname si tiež 40. výročie najstaršieho denného centra. Porozprávali sme sa s trénermi aj o vhodnom pohybe pre skôr narodených, nazreli na vyvrcholenie dúbavskej bowlingovej ligy seniorov.

Viac na stranách 2-3, 11, 24

Po modernizácii by sa malo otvoriť aj detské oddelenie knižnice

Rodinné centrum Macko už funguje na Bilíkovej

Na konci mája sa lúčilo oslavou a programom pre deti. Nevzdali to, čakali ich týždne a mesiace prác a teraz už začalo fungovať v nových priestoroch. Rodinné centrum Macko sa presťahovalo zo Sekurisovej - z objektu, kde sídli aj miestna knižnica, do školskej budovy na Bilíkovej. Pôvodne plánovali otvoriť v septembri.

S prerábkou priestorov, sťahovaním a premenou prístupu na bezbariérový pomohla mestská časť. Investovala do úprav a nových priestor pre rodinné centrum takmer 50-tisíc eur. Zrekonštruovala tunajšie toalety. Pred, počas leta i po ňom dobrovoľníci z Macka brigádovali, maľovali, nosili, umývali a pripravovali rodinné centrum na otvorenie. Nakoniec im prevádzku v októbri odobrila hygiena, v novembri tak prišli už so svojím tradičným programom. Pokračujú

ranné aj neskoršie herne i montesori ateliér, angličtina pre mamičky, prednášky, debaty, cvičenia. „Príďte nás navštíviť a zdieľať našu radosť z nových a úžasných priestorov,“ pozývajú členky rodinného centra do nových priestorov na Bilíkovej 34.

Do konca roka by sa mali v mestskej časti otvárať aj ďalšie zrekonštruované priestory, ide o detské oddelenie mestskej knižnice na Sekurisovej. Malých i veľkých čitateľov potešia tiež nové knižné prírastky.

(lum)

Program RC Macko na str. 7.

V Dúbravke fungujú štyri denné centrá, na obedy sa dá chodiť do dvoch škôl

Opatrovateľka? Dovož stravy či výlety a vzdelávanie? Servis nielen pre seniorov

Text: Lucia Marcinátová

Čo je to denné centrum? Kde sídli a koľko ich je v Dúbravke? Ako a kde vybaviť opatrovateľskú službu, prípadne v akej jedálni varia seniorom? V rámci októbra, Mesiaca úcty k starším, ktorý bol vyhlásený v decembri 1990 Valným zhromaždením Organizácie spojených národov, sme pripravili servisné informácie nielen pre skôr narodených.

V Dúbravke sú štyri denné centrá. V každom je k dispozícii sociálna služba ľuďom, ktorí dovršili dôchodkový vek, prípadne ľuďom s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičovi s dieťaťom alebo starému rodičovi s vnukom či vnučkou. Poskytuje sa tu najmä sociálne poradenstvo a zabezpečuje záujmová činnosť.

Najstaršie je Denné centrum 1, ktoré počas októbra oslávilo 40tku. Pôvodne vzniklo ako Klub dôchodcov v roku 1983.

Okrem štyroch denných centier aktívne funguje aj Rada seniorov v Dúbravke ako poradný orgán starostu mestskej časti a tiež organizácie so záujmovou činnosťou pre seniorov - Miestna organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska, Miestny spolok Slovenského červeného kríža a Miestny odbor Matice slovenskej Bratislava-Dúbravka. Každá z organizácií, ale aj všetky spoločne, pripravujú pre seniorov rôzne aktivity – športové, kultúrne, vzdelávacie, dobročinné alebo výlety. Stačí ich skontaktovať, prísť, zapojiť sa.

Obed v jedálni

Seniori sa stretávajú aj na spoločných obedoch. V Dúbravke sa môžu stravovať v jedálni na Strednej elektrotechnickej škole na ulici Karola Adlera alebo si chodiť vziať obedy zo Základnej školy na Sokolíkovej.

Mestská časť môže poskytnúť starobným alebo invalidným dôchodcom s trvalým pobytom v Dúbravke príspevok na spoločné stravovanie. Výška príspevku závisí od príjmu žiadateľa, podmienkou je príjem, ktorý nepresahuje 700 eur mesačne. Žiadosť o príspevok na spoločné stravovanie dôchodcov je treba podať na oddelenie sociálnych vecí a zdravotníctva.

Ak ste vy alebo váš blízky oslávili jubileum, nenechajte si to pre seba, ale oslávte narodeniny v kruhu svojej dúbavskej rodiny. Jubilantom je obyvateľ s trvalým pobytom v mestskej časti nad 70 rokov, ktorý oslávi okrúhle jubileum v aktuálnom roku, teda 70 rokov, 75 rokov, 80 rokov, 85 rokov a 90 rokov a nad 90 rokov.

Vybavíte: Oddelenie sociálnych vecí a zdravotníctva Žatevná 4, alena.kovacova@dubravka.sk, 02/6920 2506

Dovoz stravy, opatrovanie

Okrem príspevku na stravovanie vybavuje oddelenie sociálnych vecí a zdravotníctva aj dovoz obedov do domácnosti. Určený je tým, ktorí si nedokážu sami navariť, alebo si nevedia zísť po obed do jedálne, kde sa zaisťuje stravovanie.

Oddelenie sociálnych vecí a zdravotníctva poradí aj pri vybavovaní ďalšej sociálnej služby, takzvanej opatrovateľskej. Poskytuje sa ľuďom, ktorí majú najmenej druhý stupeň odkázanosti. Ide o odkázanosti na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách.

Opatrovateľka pomáha v domácom prostredí, napríklad pri hygiene a stravovaní, pri bežnom udržiavaní domácnosti a ďalších jednoduchých úkonoch. Zároveň sa postará aj o sociálny kontakt, môže byť oporou na prechádzkach, pri lekárskech vyšetreniach či nákupe liekov a potravín.

Na vybavenie a poskytnutie opatrovateľskej služby treba podať žiadosť o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní opatrovateľskej služby, ktorej súčasťou je aj právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na opatrovateľskú službu, vydané mestskou časťou. Opatrovateľskú službu nemožno poskytnúť tomu, kto je na celoročnej pobytovej sociálnej službe, kto má opatrovateľku, ktorá poberá peňažný príspevok na opatrovanie alebo tomu, komu sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu.

Vybavíte: Oddelenie sociálnych vecí a zdravotníctva Žatevná 4, sona.sebova@dubravka.sk, zdena.hajdinova@dubravka.sk, 02/6920 2545, 02/6920 2585, 0905 733 730

Zariadenie sociálnych služieb

Oddelenie sociálnych vecí a zdravotníctva musíte osloviť aj vtedy, ak chcete využívať zariadenie sociálnych služieb. Požiadajte tu treba o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu, ktorú ste si vybrali dôvodu zdravotného postihnutia, alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.

Vybavíte: Oddelenie sociálnych vecí a zdravotníctva Žatevná 4, andrea.janikova@dubravka.sk, eva.selmecciova@dubravka.sk, ona.sebova@dubravka.sk, 02/6920 2541, 0948 350 723; 02/6920 2508, 0948 350 723; 02/6920 2585, 0905 733 730.

Dôležité kontakty na centrá a organizácie v Dúbravke

Denné centrum 1

Pod záhradami 39,

841 02 Bratislava

vedúca DC: Ružena Masarovichová,

dc1@dubravka.sk, 0948 986 052

Denné centrum 2

Ožvoldíkova 12, 841 02 Bratislava

vedúca DC: Ing. Libuša Iványiová, dc2@dubravka.sk, 0948 230 367

Denné centrum 3

Bazovského 21, 841 01 Bratislava

Vedúci DC: RNDr. Ľuboslav

Škoviera, dc3@dubravka.sk,

0911 238 723

Denné centrum 4

Ožvoldíkova 12, 841 02 Bratislava

vedúca DC: Ing. Vlasta Babitzová, dc4@dubravka.sk, 0917 482 593

Rada seniorov mestskej časti Bratislava-Dúbravka

Žatevná 4, 841 02 Bratislava

predseda: RNDr. Martin Zaťovič, starosta

koordinátorka: Mgr. Zuzana Marková, radaseniorov@dubravka.sk, 0907 785 020

Miestny spolok Slovenského červeného kríža

Žatevná 4, 841 02 Bratislava

predsedníčka:

Mgr. Zdenka Zaťovičová

podpredsedníčka: Mgr. Eva Považanová, eva.povazan@gmail.com, 0908 603 429

Miestna organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska

Bazovského 21, 841 01 Bratislava

predsedníčka:

Dr. Katarína Grunwald,

jdsdkatarinagrunwald@gmail.com, 0904 800 472

Miestny odbor Matice slovenskej Bratislava-Dúbravka

Žatevná 4, 841 02 Bratislava

vizinovat@gmail.com

Seniori oslavovali štyridsiate výročie

Súbor, škola a aj filharmonista

Text: Peter Juračič

V Kultúrnom centra Fontána bola počas októbra veľká oslava. Seniori z Denného centra 1 si pripomínali štyridsiate výročie založenia prvého klubu dôchodcov v Dúbravke. Členovia denného centra privítali hostí - starostu Martina Zaťoviča, mestskú poslankyňu Zdenku Zaťovičovú, vedúcu oddelenia sociálnych vecí a zdravotníctva Dominiku Malačinovú a miestnych poslancov - Branka Semančíka, Richarda Šafárika, Juraja Vondráška.

Program oslavy uviedli žiaci a pedagógovia Základnej umeleckej školy Eugena Suchoňa. Zlatým klincom večera bolo vystúpenie speváka Slovenskej filharmónie Tomáša Ondriaša, ktorý zožal ovácie a musel dať aj prídavok. Kultúrnu časť programu ukončilo vystúpenie domáceho súboru Dúbravské strešne.

Starosta Martin Zaťovič vyzdvihol v príhovore dobrú spoluprácu a agilnosť členov Denného centra 1, zaželel tiež mnoho rokov do ďalšej činnosti a samozrejme pridal svoju obligátnu básničku. Za poslancov vystúpil Branko Semančík.

Predsedníčka samosprávy Denného centra 1 sa poďakovala vedeniu miestneho úradu a zboru poslancov za podporu a pomoc pri organizovaní aktivít i prevádzky denného centra. Marta Pavlakovičová v krátkosti priblížila založenie klubu dôchodcov, informovala o zložení samosprávy, ako aj o jednotlivých vedúcich klubu aj denného centra. Spomenula bohatú klubovú činnosť - návštevy divadiel, koncertov, výlety do Česka, Poľska, Rakúska, Maďarska a po Slovensku. Vzápätí si prítomní mohli pozrieť krátky zostrih historických záznamov z nasnímaných aktivít klubu - priebeh členskej schôdze, gratulovanie jubilantom, vystúpenie speváckych súborov, humorné scény, fašiangové sprievody masiek či tanečnú zábavu. Všetkých zaujal záznam podujatia klubu z roku 1989, ktorým bola obnovená stará dúbravská tradícia čerešňového strapca, pričom dnes má podobu kultúrno spoločenskej oslavy čerešní a výrobkov z čerešní pri Dome kultúry Dúbravka. Po slávnostnom pohostení nasledovala zábava pri hudbe.

Ocenení seniori 2023

Anna Ganajová - členka Denného centra 1 a aj aktívna členka v speváckom súbore pri DC 1 „Dúbravské strešne“. Vystúpenia súboru takisto moderuje a program dopĺňa vtipmi i ďalším hovoreným slovom v podobe básní z vlastnej tvorby, „ušíťmi“ na každú príležitosť.

Jozefína Vladovičová - členka Denného centra 1 od roku 1987, čiže plných 25 rokov, najstaršia členka centra. Počas pôsobenia je prispievateľkou do aktivít a kultúrno-spoločenského diania v klube. Je tiež súčasťou spevokolu Dúbravské strešne. V minulosti bola členkou samosprávy, kde priebežne a zodpovedne zastávala viacero funkcií.

Mária Demková - zástupkyňa vedúcej Denného centra 2, členka Rady seniorov. Je dlhoročnou hospodárkou klubu. Hovorí sa, že „v núdzi poznáš priateľa“. Túto myšlienku naplnila, keď prijala požiadavku ujať sa role zástupkyne vedúcej centra. Je ochotná byť vždy po ruke a pomôcť.

Otília Kutná – dlhoročná členka Denného centra 2 a členka revíznej komisie v rámci samosprávy centra. Je zakaždým ochotná prísť a pomôcť s prípravami i organizáciou rôznych aktivít. Je človekom, na ktorého je vždy spoľahnutie.

Božena Žilinská - členka Denného centra 3 a jeho samosprávy. Od roku 1999 vedie kroniku centra, ktorá okrem textov a fotografií obsahuje aj podpisy významných návštevníkov klubu.

Pravidelne navštevuje naše kultúrne, športové a turisticko-rekreačné akcie, ktoré dokumentuje pre kroniku, ale aj pre Dúbravské noviny.

Marta Šperková - členka Denného centra 3 a jeho samosprávy. Pravidelne zabezpečuje vstupenky na divadelné a iné kultúrne podujatia. Aktívne sa zúčastňuje rôznych podujatí, kde reprezentovala nielen centrum, ale celú mestskú časť. Patrí k spevokolu Dúbravanka.

Tatiana Mosnáková - členka Denného centra 4, aktívna Dúbravčanka. Je ústretová, ochotná, zapája sa do diania centra a vždy rada pomáha pri akciách. Navštevuje Univerzitu tretieho veku, rada cestuje po Slovensku, čo ju obohacuje v seniorskom veku a následne jej napomáha byť užitočnou pre kolektív.

Ľudmila Sloviaková – dlhoročná aktívna členka Denného centra 4 a jeho samosprávy. Plní funkciu zapisovateľky, teda mapuje činnosť samosprávy a dianie v dennom centre. Rada a ochotne sa zapája do všetkých aktivít, ktoré sa dejú v samotnom centre či v Dúbravke.

Jarmila Lundová - aktívna členka výboru Miestnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska Bratislava IV - Dúbravka. Zodpovedne sa stará o finančné záležitosti MO JDS, či je to pri výbere príspevkov, alebo pri vyúčtovaní nákladov a vedie aj presnú evidenciu o výdavkoch z pokladne.

Zdenka Mravcová - členka výboru, kronikárka Miestnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska, Bratislava-Dúbravka. Jej štylisticky, na úrovni napísané textové príspevky a fotografie z aktivít členov MO JDS, sú umelecky vložené do kroniky, ktorú si môže prezrieť každý člen. Vedie tiež kurz ručných prác, konkrétne vyšívanie na papier.

Zdenka Bestenreinerová - členka Miestneho spolku Slovenského Červeného kríža, bývalá vedúca Denného centra 1. Úspešná seniorka v oblasti športu. Tieto jej aktivity sa nevyklúčujú s prácou v Miestnom spolku červeného kríža. V rámci projektu o generačnej spolupráci sa zapojila do práce so žiakmi ZŠ Nejedlého a s deťmi v MŠ Sekurisova pri snahe hravou formou viesť deti k základom prvej pomoci.

Iveta Kozakovičová - dlhoročná stredoškolská učiteľka na SPSĚ Karola Adlera. Zaslúži si uznanie za aktivity a rozvoj darcovstva krvi. Už vyše desaťročie vedie svojich študentov popri odbornosti aj k poznávaniu a ochrane prírody a pomoci v núdzi pre tých, ktorí to potrebujú. Cieľené darcovstvo krvi k tomu nedeliteľne patrí.

Jozef Vilém - aktívny dlhoročný člen Denného centra 1 i Miestneho odboru Matice slovenskej v Dúbravke, ako aj jeho spevokolu. Aktívny člen dúbravských matičiarov. Vo svojom veku (87 rokov) má úžasný hlas, ktorý znie na viacerých podujatiach v Dúbravke. Príležitostne, no hlavne rád, aj športuje.

Katarína Grunwald - predsedníčka Miestnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska mestskej časti, členka Rady seniorov. Je vždy ochotná zúčastniť sa, pomôcť, poradiť. Úspešne sa angažuje v seniorskom hnutí, a to i v medzinárodnom meradle.

Pavel Murányi - člen Denného centra 4 a jeho samosprávy. Rád a nezištne pomáha pri spoločných akciách centra aj Rady seniorov. Dúbravku úspešne reprezentoval na Športovom dni seniorov denných centier Bratislavy a na Športových župných hrách seniorov.

Zmeny v MHD mesto a dopravca ešte vyhodnocujú

Pôvodná 36ka sa zatiaľ nevráti

Začiatkom augusta hlavné mesto menilo linky a trasy niekoľkých autobusov MHD. Ako väčšina zmien, aj tieto vyvolali otázky, debaty, no i petíciu. Opýtali sme sa na hlavnom meste, ako zmeny po uplynutí týždňov hodnotia.

Text: Lucia Marcinátová

Zmeny, ktoré začali platiť 5. augusta v mestskej hromadnej doprave, sa dotkli cestovania v piatich mestských častiach. Okrem územia Dúbravka – Devínska – Lamač – Záhorská aj Ružinov. V Dúbravke sa menili linky 20, 23, 36, skončila linka 123 a pribudol autobus 30, ktorému dopravca predĺžil a upravil trasu.

Mestská časť Bratislava-Dúbravka, okrem odmietnutia zrušenia liniek MHD, bola aj proti obmedzeniu linky 20. Tá spájala Dúbravčanov s Tescom Lamač. Nesúhlasné stanovisko poskytla aj Devínska Nová Ves.

Priebežné vyhodnocovanie

„Zmeny v MHD vyhodnocujú dopravný podnik a mesto na základe dát zbieraných z premávky a tiež spätnej väzby od verejnosti. Pri vyhodnocovaní je zohľadňovaná závažnosť podnetov,“ približuje hovorca mesta Peter Bubla. „V prípade najzávažnejších podnetov, napríklad nemožnosti cestovať MHD, hoci aj s prestupom, boli úpravy cestovného poriadku zrealizované k začiatku školského roka. Ak budú ako opodstatnené vyhodnotené logisticky zložitejšie úpravy, napríklad zmeny trás, tieto je možné vykonať v horizonte viac ako tri mesiace vzhľadom na technologické postupy.“

Podnety podľa Bublú vyhodnocuje dopravca a mesto priebežne, podobne zbiera aj informácie o počtoch cestujúcich prostredníctvom automatických počítadiel vo vozidlách.

Všetky tieto údaje majú slúžiť na rozhodovanie o ďalších krokoch.

Zmeny sa teraz neplánujú

Od 5. augusta nejazdí priamy spoj medzi Dúbravkou a Záhorskou Bystricou. Po novom musia obyvatelia Záhorskej na ceste do Dúbravky prestupovať. Záhorská spustila počas leta petíciu s cieľom znovoobnoviť pôvodnú trasu linky 36, ktorá spájala Záhorskú Bystricu, novú lokalitu Bory a Dúbravku.

„Na linke 36 sme dlhodobo zaznamenávali, že bola vyťažená iba v prípade vybraných spojov či v úseku medzi OC Bory a Dúbravkou,“ vysvetľuje zmeny Bubla. „Z dát, ktoré máme k dispozícii z automatických počítadiel cestujúcich sme navyše vyzozorovali, že cestujúci, ktorí sa prepravujú z lokality Strmých vrškov, väčšinou vystúpili na zastávke Krče alebo Bratislavská, kde prestúpili na linku 37 smer centrum.“

Zmeny nateraz dopravca neplánuje. Situáciu však bude ešte vyhodnocovať.

„Cestujúcim síce na trase pribudli prestupy, avšak spojenie je viacnásobne častejšie. Naplnenosť spojov aj naďalej monitorujeme,“ dodal Bubla.

Nadväznosť prestupov

Mesto chcelo zmenami posilniť takzvané nosné linky, čiže kľúčový spoj pre každú mestskú časť, ktoré začal dopravca v Bratislave rozvíjať v roku 2005. „Ide o najodolnejší systém v prípade výskytu dopravných zápch. Práve zápchy významne vplývajú na premávku MHD a pokiaľ linka premáva síce priamo, ale málo často, môžu vznikať medzi spojmi aj viac ako 30-minútové medzery,“ vysvetľuje Bubla. „V prípade nosných liniek je vždy garancia, že aj v prípade meškania spoj príde na zastávku vo vyhovujúcom intervale. Podobný systém, aký je uplatnený v Bratislave, funguje vo väčšine veľkých miest v Rakúsku, Nemecku a Švajčiarsku.“

V Záhorskej Bystrici plní túto funkciu linka 37, ktorá jazdí pod Most SNP. Od 5. augusta začala premávať častejšie.

„Hlavné mesto v spolupráci s dopravným podnikom pravidelne zohľadňuje rozvoj v Záhorskej Bystrici, aj preto bola linka 37 kapacitne posilnená kĺbovými autobusmi,“ doplnil hovorca. „Linka 36 je po novom, aj v súvislosti so vznikom novej linky prímestskej autobusovej dopravy 216 v trase Záhorská Bystrica – Bory, prevádzkovaná v skrátenej trase, avšak s lepším a častejším intervalom. Cestovné poriadky sú zároveň nastavené tak, že cestujúci sa pohodlne dostane od každého spoja linky 36 na linku 37, a to prestupom na jednom nástupišti na zastávke Záhorská v trvaní dve minúty. Ak cestujúci ďalej cestuje smerom do Dúbravky, na zastávke Hodonínska sú odchody linky 30 smer Podvornice prispôsobené tak, aby aj tieto spoje nadväzovali na príchody linky 37 zo Záhorskej Bystrice, prípadne je pri ceste do Dúbravky možné využiť linku k Nemocnici Bory a tam prestúpiť.“

Nosné autobusy po zmenách v susedných mestských častiach

37 – Záhorská Bystrica

83 - Dúbravka

63 – Lamač

21 – Devínska Nová Ves

Linky sú rozpoznateľné číslom s farebným podkladom

Parkovací dom o dva roky

Budúci rok plánuje mesto stavať, o ďalší rok by sa mohlo v plánovanom parkovacom dome na Saratovskej parkovať.

Parkovacie domy na Saratovskej v Dúbravke a Wolkrovej ulici v Petržalke plánuje hlavné mesto začať stavať budúci rok. Dokončené by mali byť o ďalší rok neskôr. Vyplýva to zo zverejneného zámeru, ktorý do procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) predložilo hlavné mesto.

Parkovací dom na Saratovskej by mal vzniknúť na ploche existujúceho parkoviska pri takzvanom holubom dome, niekdajšej ubytovni ministerstva vnútra, ktorú tento rok získal výmenou od rezortu súkromník.

Parkovací dom má byť dvojpodlažný, so spodným podlažím sčasti zapusteným do terénu. Celkovo je v ňom naplánovaných 196 parkovacích miest.

Náklady na výstavbu sú v predložennom zámere odhadované na približne 4,75 milióna eur.

Okolie parkovacieho domu chce mesto upraviť zeleňou.

Vlastníkom niekdajšej ubytovne pri podchode Saratov je od mája firma Sekyra Group Development, slovenská odnož známej českej developerskej spoločnosti Sekyra Group. Ubytovňu plánuje opraviť a prestavať na menšie byty.

(lum)

Pozor na parkovanie na chodníku

Od 1. októbra sa zmenilo parkovanie na chodníkoch. Do platnosti vstúpila zmena zákona o cestnej premávke, takzvaná chodníková novela. Vyplýva z nej, že od októbra sa môže parkovať

na chodníku, iba ak sú na ňom vyznačené miesta. Prestáva tak platiť pravidlo, ktoré umožňovalo parkovanie aj bez vyznačenia, pokiaľ ostalo 1,5 metra pre chodcov. Kontrola je v kompetencii Mestskej polície, ktorá patrí pod mesto. Starostovia požiadali primátora o zhovievavosť pri kontrolách v prvých dňoch a týždňoch.

Hestia oslavovala dvadsať rokov

Špecializované zariadenie pre seniorov Hestia, ktoré pôsobí na Bošániho ulici, oslavovalo 20 rokov od založenia. Oslavovalo sa tancom, spevom, pestrým programom. Hestia vznikla s cieľom spojiť atmosféru domova s profesionálnou starostlivosťou.

Lúka Hodov má nového majiteľa

Pozemky v centre Dúbravky medzi domom kultúry, Trhovou ulicou a Billou, ktoré sú pravidelne aj dejiskom Dúbravských hodov, majú nového vlastníka. Od spoločnosti Arca Capital ich kúpila dcérska spoločnosť developera J&T Real Estate. Arca Capital plánovala na lúke stavať štyri osempodlažné domy, bývanie skombinovať s obchodmi aj voľnočasovým priestorom. Projekt predstavila samospráva a po rokovaniach o zachovaní verejného priestoru ho aj upravila. Pozemky však skončili v dražbe.

Mesto opravovalo zastávku

Počas októbra menil magistrát okolie a zastávku MHD Janka Alexyho na Saratovskej v smere z centra do Dúbravky. Oprava spočívala vo výmene podlažia, poškodeného obrubníka za kamenný a inštalácií prvkov pre slabozrakých a nevidiacich na nástupišti.

Miestni poslanci iniciovali projekt pre žiakov druhého stupňa

Začína sa Dúbravská 4ka Liga

„Dúbravská 4ka Liga - jedna škola, jeden tím" Pod týmto heslom spustili traja noví miestni poslanci – Karina Remišová, Pavol Jančovič a Richard Šafárik projekt pre žiakov druhého

stupňa. Deti v ňom budú počas školského roka zbierať body za športové i nešportové súťaže pre svoju školu. Nakoniec vyhrá škola, ktorá počas školského roka získa najviac bodov.

Traja dúbavskí poslanci pri tvorbe a plánovaní projektu spomínali, ako počas svojich žiackych čias reprezentovali školu v rôznych súťažiach.

„Tešili sme sa z úspechov, ktoré sme pre našu školu dosiahli a mrzelo nás, keď sme neuspeli. Prinášame koncept, ktorým chceme rôzne disciplíny, existujúce, či nami vytvorené, prepojiť do jedného celku,“ priblížila poslankyňa Karina Remišová.

Jedna škola, jeden tím

Projekt je založený na zbere bodov, stretávaní sa žiakov v rôznych disciplínach, súťažení a reprezentácii školy. Žiaci budú získavať za jednotlivé disciplíny výkonnostné a aj prezenčné body. Nakoniec zvíťazí škola, ktorá počas školského roka dosiahne najviac bodov.

„Cieľom je vyťahnuť z lavíc čo najväčší počet žiakov. Hodnotiaci systém je nastavený tak, aby oceňoval prvé reprezentovanie školy poriadnym počtom bonusových bodov. Žiaci tak čo i len jedným reprezentovaním môžu významným spôsobom pomôcť svojej škole vyhrať. Slogan Jedna škola, jeden tím vystihuje celkovú myšlienku kompletného projektu,“ vysvetlil Pavol Jančovič, poslanec a bývalý žiak ZŠ Pri kríži. Hodnotiť sa budú vybrané športové disciplíny, ktoré sa každoročne dejú pod hlavičkou školského športu a športové, či nešportové disciplíny, ktoré budú organizátori pripravovať špeciálne v rámci ligy. Podmienkou hodnotenia disciplín je účasť všetkých štyroch dúbavských škôl v disciplíne.

Špeciálna cena

Záverečné poradie rozhodne o tom, ktorá škola si odnesie cenu pre celkového víťaza. Tú chce organizačný tím poslancov odhaliť až neskôr.

Projekt Dúbavská 4ka Liga je výsledkom spolupráce medzi mestskou časťou, školami a poslancami. Mestská časť Bratislava-Dúbravka je zároveň spoluorganizátorom projektu. „Všetky riaditeľky škôl poskytli a poskytujú maximálnu súčinnosť pri aktivitách spojených s naším projektom,“ doplnil Richard Šafárik. „Rovnako dôležití sú učitelia, ktorí sú súčasťou pracovnej skupiny, a spolu s ktorými sme dotvárali pravidlá a celkový koncept. Zapájame aj rodičov a boli by sme radi, keby sa k nám pridali ďalší.“

Keďže nie každý má danosti na šport, organizátori zaradili do Dúbavskej 4ka Ligy (D4L) i aj nešportové súťaže, ako napríklad vedomostný kvíz, súťaž v kreslení alebo turnaj v počítačovej hre. Podrobnosti, disciplíny, pravidlá a bodovací systém sú zverejnené na stránke dubavska4liga.sk. Pridať sa k projektu aj k organizačnému tímu možno stále, stačí sa ozvať mailom na adresu: dubavska4liga@gmail.com.

(lum)

Dúbravská 4ka liga

- Cieľom je povzbudiť zdravú súťaživosť, učiť žiakov disciplíny a fungovaniu jednotlivca, ktorý - je súčasťou tímu i komunity.

- Podrobnosti:

na dubravska4liga.sk

Kontakt:

dubravska4liga@gmail.com

Búdka už je na Lipského

Už ôsmy rok pokračuje v Dúbravke zbierka starých okuliarov. Odovzdať sa dajú na oddelení sociálnych vecí a zdravotníctva miestneho úradu na Žatevnej 4, alebo ich možno odnieť do takzvanej búdky na staré okuliare.

Búdka na staré okuliare vznikla v roku 2021 v dielni Centra sociálnych služieb Karola Matulaya a osadili ju v rámci sprievodných aktivít festivalu Spomienka na Deža k ihrisku v Parku na Fedákovej. Dva roky slúžila, no počas uplynulého leta sa v nej začali namiesto okuliarov objavovať odpadky, kamene, ktoré okuliare poničili. Organizátori festivalu Spomienka na Deža a tvorcovia búdky sa preto rozhodli búdku opraviť a po obnove presťahovať na „bezpečnejšie“ miesto. Osadili ju na múr pri záhrade Centra sociálnych služieb na Lipského, kde je pod dohľadom svojich tvorcov a navyše prístupná verejnosti. Teraz ju na novom mieste symbolicky pokrstili, samozrejme, vloženými okuliarmi. So zbierkou začala Dúbravka v roku 2015. Inicialoval ju Lions Club Bratislava Bona Fide a v Dúbravke ju spustil vicežupan a lekár Juraj Štekláč. Zozbierané okuliare putujú do zberného strediska v Taliansku, kde sa s nimi ďalej pracuje. Pomáhajú potom v tretích krajinách, najmä v Afrike, ľuďom, ktorí okuliare potrebujú, avšak nemajú finančné prostriedky na to, aby si ich zadovážili.

(lum)

Lamačská brána v stavebnom konaní

Začalo sa stavebné konanie v rámci projektu TIOP - Terminály integrovanej osobnej prepravy, v úseku Devínska – Bratislava hlavná stanica – Podunajské Biskupice. Terminál je situovaný na železničnej trati Kúty - Bratislava v mieste navrhovaného predĺženia Saratovskej

ulice. S názvom Lamačská brána má byť umiestnený na rozhraní troch mestských častí - Devínska Nová Ves, Lamač a Dúbravka. Stavebné práce majú pozostávať z vybudovania dvoch nástupíšť s prístreškami.

Sakury rozkvitli na plote školy

Rozkvitnuté sakury na jeseň? Prečo nie. Na fotografiách výstavy, ktorá vznikla v rámci fotosúže na Festivale sakúr a umenia, určite. Počas októbra ju symbolicky nainštalovali pri sade sakúr a umenia na plot Základnej umeleckej školy Eugena Suchoňa na Batkovej.

Kamerový systém chcú rozširovať

Na miestnom úrade sa počas októbra debatovalo o kamerovom systéme v Dúbravke a bezpečnosti v mestskej časti. Stretnutia sa zúčastnili zamestnanci magistrátu, ktorí sú zodpovední za kamerové systémy, príslušníci mestskej polície, prednosta úradu, starosta Martin Zaťovič, vicestarosta Marián Bohunský i miestni poslanci Tomáš Husár a Pavel Vladovič. Diskutovalo sa o monitorovaní vybraných rizikových lokalít, zhodnotení súčasného stavu i rozširovaní kamerového systému v Dúbravke.

Veniec a sviece dotvoria advent

Novinkou v rámci adventnej výzdoby Dúbravky bude tento rok veľký veniec z čečiny. Bude mať asi štyri metre a zdobiť ho majú štyri drevené sviece, ktoré ste mohli vidieť počas vyrezávania pred Domom kultúry Dúbravka. Autormi sú Ľubo Navrátil a Tomáš Dlabola.

Šikana je trestný čin, polícia odporúča dobre ho zdokumentovať

Peniaze hádžu aj z okna

Obyvatelia často píšu do skupín na sociálnych sieťach, varujú pred podozrivými, možnými zlodejmi, pýtajú sa, hľadajú odpovede, alebo sa len tak „vykričia“. Občas však niektorí pozabudnú, že napísať do diskusie či na stránku na sociálnej sieti nie je oficiálnym nahlásením a podnetom, ktorým by sa mohla polícia zaoberať. Aj o tom, kam sa majú ľudia obrátiť, kam hlásiť podnety či možné trestné činy, sme sa porozprávali s Martinom Masárom, preventistom Okresného riaditeľstva policajného zboru BA IV.

Zhovárala sa: Lucia Marcinátová

Pracujete ako preventista Policajného zboru BA IV. Čo presne je vašou úlohou?

Oficiálny názov je referent špecialista skupiny prevencie vnútorného oddelenia, pôsobím na okrese Bratislava IV. Každý okres má svojho preventistu. Úlohou preventistu je pôsobiť tak, aby sa niektoré neduhy spoločnosti nediali, aby sa im predchádzalo.

Ako na tom pracujete?

Robievame napríklad prednášky pre seniorov v zariadeniach, denných centrách.

Keď sme pri starších ľuďoch, na čo sa zameriavate v súvislosti s prevenciou, aké podvody a prípady sú teraz aktuálne, fungujú stále takzvaní „šmejdi“?

Pýtal som sa aj v zariadeniach a šmejdi, ktorí pozývali seniorov na výlety a nákupy, už nefungujú, majú iné praktiky. Možno povedať horšie. Sú to takzvané prípady legendy a páchatelia chcú u seniorov vyvolať pocit strachu. Zatelefonujú a povedia napríklad, stala sa nehoda, zranenie dieťaťa a ak chcete, aby prišlo k mimosúdnej dohode bez vyšetrovania, môžete sa finančne vyrovnáť. Seniorov môže zmiast' a vystrašiť, že im volá niekto, kto sa vydáva za policajta.

Seniori im vydajú peniaze, bez toho, aby ich videli?

Robia to aj tak, že sa dohodnú na konkrétnom mieste, kde nechajú peniaze, alebo keď má senior ťažkosti s chôdzou alebo nechce ísť von, stáva sa, že peniaze vyhadzujú z okna. Veľakrát, keď nemajú toľko peňazí, koľko pýtajú, im tam prihodia nejaké rodinné šperky či zlato.

Odkiaľ majú títo páchatelia čísla na seniorov?

Číslo nie je taký problém získať, často sú to ešte pevné linky, kam volajú a tie sú zverejnené. Mnohokrát sa niektorý z páchatel'ov vydáva za právnik'a, prípadne lekára, ktorého niekto posiel'a.

Okrem prevencie u seniorov pôsobíte aj na školách. Spomínali ste prednášku o šikane na Základnej škole Pri križi. Ak to môžete zhodnotiť, je šikany veľa, viac než inokedy, ako sa to vyvíja?

Školy si môžu tieto prednášky objednať, buď preventívne, prípadne ak majú nejaký problém. Som rád, keď sa ozvú a chcú sa týmto témam venovať, pretože v rámci vzdelávacieho procesu na to nie je dostatočný priestor. Nemyslím si, že je teraz šikany na dúbavských školách viac, a to aj v porovnaní s inými mestskými časťami. Chodievame do škôl aj pre trestnoprávnu zodpovednosť, pre zneužívanie drog a omamných látok, u detí ide často o žuvací tabak. Ten nie je v rozpore s trestným zákonom, ale napríklad so školským poriadkom.

Dá sa bežne kúpiť?

Áno, je to normálny tabak, rizikom je, že nikdy neviete, čo v skutočnosti obsahuje, ak to nekupujú priamo v obchode a tam by to malo byť zakázané predávať deťom. Návyková látka sa pri žuvacom tabaku vstrebáva z vnútra cez sliznice. Umiestňuje sa pod peru, spodnú alebo vrchnú, a odtiaľ sa to vylučuje. Marihuana sa tiež objavuje na školách, ale viac na stredných a viac asi aj mimo školu, vonku, na ihriskách, sídliskách. Robievame tiež preventívne akcie, zamerané na pitie mladistvých na sídlisku.

Ako rozpoznať šikanu a kedy by mal takého prípady riešiť učiteľ či rodič?

Učiteľ má viac možností ako to rozpoznať, musí byť všímavý a vedieť rozpoznať signály a podnety žiaka, detí. Žiak si to možno chce nechať pre seba, bojí sa, aby nebol po škole ohrozený.

Aké druhy šikany sú na školách?

Doniešť peniaze, dávať desiaty, potom rôzna psychická forma šikany, zosmiešňovanie, ponižovanie, vyhrážky alebo aj kyberšikana.

Aj tomu sa venujete na prednáškach?

Áno, kyberšikana a šikana sú najhlavnejšie témy, ďalej trestnoprávna zodpovednosť, drogy na druhom stupni. Starší žiaci sa už vedia deti dostať k alkoholu - či už doma, alebo cez kamarátov, súrodencov a podobne.

Na sídlisku je časté aj popíjanie mladých alebo rušenie nočného pokoja. Kam by sa mali ľudia obrátiť, nahlásiť takéto prípady? K vám či na mestskú políciu?

Mali by kontaktovať známe telefónne čísla 158 alebo 112. Dá sa sem hlásiť aj rušenie nočného pokoja po 22:00. A čo sa týka šikany mimo školy? Môžu hlásiť aj tú, keďže šikana je už trestný čin. Odporúčam šikanu dobre zdokumentovať, uložiť prípadné dôkazy, printscreeny pri kyberšikane, premyslieť možných svedkov, a to ešte pred návštevou oddelenia. Keď také dokumenty ľudia nemajú, samozrejme, môžu prísť aj tak, ale môže to výrazne napomôcť.

V rámci kyberšikany sú to aj falošné profily na sieťach?

To je samostatná kapitola, falošné profily žiakov, respektíve aj učiteľov.

Videla som, že chodievate aj do materských škôl.

Áno, to je zväčša v rámci dopravnej výchovy, bezpečne na cestách.

Ľudia často nevedia, keď narazia na problém, kam ich hlásiť, čo rieši mestská polícia a čo štátna?

Ak ide o podozrenie z trestného činu, ideálne je kontaktovať štátnu políciu.

A čo napríklad susedské spory?

Aj susedské spory či rušenia nočného pokoja môžu nahlasovať štátnej polícii.

Téma parkovanie, môže sa to hlásiť aj na štátnu políciu?

Môže, napríklad ak vám niekto zablokuje výjazd z garáže, alebo vám stojí na vyhradenom mieste, je to dôvod na odťah. Parkovanie však primárne rieši mestská polícia. Ľudia môžu kontaktovať štátnu políciu telefonicky na čísle 158, no pokiaľ to nie je aktuálne horúci prípad, môžu ľudia prísť a nahlásiť to osobne na obvodnom oddelení, ktoré to následne posunie policajtovi, ktorý má túto problematiku na starosti. Nepísať to na sociálnu sieť, hoci existuje stránka Polícia SR, a aj hoaxy a podvody, no nie je to stránka na oznamovanie podnetov na

prešetrenie. Čiže, ak majú ľudia podozrenie zo spáchania trestného činu, môžu prísť aj osobne na oddelenie, kde je k dispozícii 24-hodinová služba.

Rady záhradkárom

Dorábame, čo sme nestihli

Októbrové babie leto predĺžilo vegetačné obdobie paradajok a papriky, na hriadkach nám ešte rodia celoročné jahody a maliny. Dozrievajú figy, kivi a aj posledné strapce hrozna, hovorí Milan Trstenský, člen komunitnej Vodárenskej záhrady o. z. Živica.

Záhradkár v novembri: Skôr než nastanú daždivé chladné dni, prituhne a príde prvý sneh, urobme činnosti, ktoré naša záhradka pred príchodom zimy potrebuje.

Kvety: Odrežeme zaschnuté zvyšky trvaliek, triedime a ukladáme pozberané semená letničiek. Mierne zostriháme kríčkové ruže, prihrnieme ich kompostom alebo zemou.

Drobné ovocie: Poslednýkrát plečkujeme a okopeme jahody. Pokiaľ sme nestihli v októbri, vysádzame ríbezle a egreše. Kompostom prihrnieme kry viniča.

Ovocné stromy: Predtým ako opadne lístie, vyrežeme zo stromov suché vetvy. Okopeme stromy, pokiaľ je možné v šírke koruny, pričom zakopávame mulč. Vysádzame nové ovocné stromčeky.

Zelenina: Pripravíme si jarný plán výsadby. Premyslíme otázku striedania zeleniny na jednotlivých záhonoch. Vzhľadom na teplý október, keď nám na hriadkach ešte dozrievali paradajky a papriky, po kompostovaní a vyhnojení záhonov vysádzame začiatkom mesiaca cesnak a cibuľku.

Kontrolujeme zdravotný stav skladovaného ovocia a zeleniny.

Adam Ďurica ovládol Hody. S Dúbravkou ho však spája aj čosi iné, než koncerty

Tunajšie publikum bolo perfektné

„Pracoval som na sebe tak tvrdo, až sa z toho stala moja životná cesta. A akonáhle som prestal koncentrovať myšlienky na úspech, vtedy to prišlo,“ tvrdí slovenský spevák Adam Ďurica (35) na margo svojich hudobných triumfov. Dav ľudí, ktorý si ho prišiel pozrieť aj k nám na Dúbravské hody, len potvrdil obrovský záujem o jeho osobu i skladby, ktoré patria na Slovensku k tým najhranejším.

Zhovárala sa: Danka Šoporová

V Dúbravke ste hrali už v roku 2018, takže ste sa k nám vrátili po piatich rokoch. S akými dojmami ste odchádzali tentoraz?

Mám pocit, že to bolo celé akési lepšie. Prišlo si nás pozrieť viac ľudí, hrali sme v lepšom čase. Ak sa nemýlim, v minulosti sme koncertovali podvečer a ponáhľali sa na ďalšiu akciu. Teraz sme vystúpili podľa mňa v tom najlepšom čase, ľuďom nebola ešte zima. (úsmev) Počas tých rokov som stihol nahráť aj niekoľko skvelých pesničiek, takže sme v Dúbravke predviedli i lepší repertoár. Aby som to zhrnul, už pred tými piatimi rokmi sa mi u vás veľmi páčilo, no teraz som bol priam unesený. Musím pochváliť dúbavské publikum. Ľudia perfektne reagovali aj parádne spievali. A hlavne nahlas!

Keďže žijete na druhom konci Slovenska, nechodievate k nám často ... no predsa len, viaže sa vám k Dúbravke konkrétna spomienka?

Určite! Kapela IMT Smile mala totiž svojho času v tejto mestskej časti nahrávacie štúdio. Z tohto obdobia tu vznikol projekt Mladá vlna. Ten zastrešoval piatich mladých interpretov, ktorí spolu nahrali album – každý z nich mal na ňom tri pesničky. Okrem mňa boli jeho súčasťou Igitot, Matello, Raindown, Samuel Tomeček & Free Inna Cage a StereoSíce. Je to dávna história, ale rád na túto epizódu spomínam.

Tvoj koncert v mnohých rezonoval ešte dlhé hodiny až dni po skončení. Kedy máme možnosť zažiť ho opäť?

Koncert s Dúbravčanmi sme si s kapelou naozaj užili a budem sa tešiť na ďalšie stretnutia. Najbližšie v Bratislave vystúpim až 7. decembra na mojom Vianočnom galakonzerte v NTC aréne. Bude to síce iný koncert v porovnaní s „hodovou“ Dúbravkou, no svojou atmosférou možno ešte zaujímavejší.

Do detského športového klubu BENTIM sa dá pridať aj počas školského roka

Stres zo školy ideálne uvoľniť pohybom

Detský voľnočasový klub BENITIM pôsobí v Dúbravke už niekoľko rokov. Zameriava sa na šport a pohyb. Každoročne v ňom trénuje okolo 1 300 detí vo veku 3 - 12 rokov asi na 40 tréningových miestach - základné a materské školy, športové i plavecké haly v Bratislave. Svojím pôsobením vyplňa systémovú medzeru v športovom rozvoji detí, medzi telesnou výchovou a profesionálnym športovým klubom. V roku 2009 priniesol do detského športu nový tréningovo pedagogický koncept, za ktorý dostal mimoriadnu Cenu nadácie Orange.

V Dúbravke Benitim trénuje na Základnej škole Nejedlého školákov a aj škôlkarov. Porozprávali sme sa s Dianou Bujňákovou z občianskeho združenia Benitim o dôležitosti pohybu v škôlkarskom a školáckom období a pre aktuálny mesiac úcty k starším aj pre seniorov. Po nástupe do prvého ročníka základnej školy sa detská psychika musí vysporiadať s veľkou životnou zmenou.

Učebné osnovy kladú na deti čoraz vyššie nároky, ich denný režim sa celkom zmení, vytvárajú si nové sociálne kontakty, deti za seba preberajú určitú mieru zodpovednosti. Z hľadiska psychohygiene by deti mali vo voľnom čase vhodným spôsobom vypnúť a zrelaxovať. Ideálnou

aktivitou je pohyb, šport, ktorý je v súlade s aktuálnou psychickou a fyzickou kondíciou dieťaťa.

Zoznámiť dieťa s viacerými športmi

Pohyb má v tomto veku primárne prinášať radosť a všestranný fyzický rozvoj. Je našou povinnosťou ustriehnuť mieru, veľkosť „nákladu“, ktorý na deti naložíme a nechať im v tomto veku priestor pre to najdôležitejšie - zostať ešte deťmi. Ani sa nenazdáme a zo šťastných, emocionálne vyrovnaných prvostupniarov, nám vyrastú pubertiaci.

Ak sme im dovtedy sprostredkovali dostatok príležitostí na zoznámenie sa s rôznymi druhmi športov, je pravdepodobné, že si sami vyberú pre nich ten najvhodnejší. Ako by sa teda mali deti všestranne hýbať, aby nezabudli na športové návyky z leta aj v tomto období - v čase nastupujúcej zimy? Pokiaľ dieťa nie je prihlásené na žiadny športový krúžok do telocvične (vhodné by bolo aspoň raz do týždňa), snažme sa sprostredkovať mu dostatok indoorových pohybových aktivít.

Vhodnými sú v tomto prípade plávanie či inline. Benitím učí na svojich plaveckých kurzoch deti pozitívnemu vzťahu k vode, buduje pocit bezpečia a istoty vo vodnom prostredí. Zameriava sa na radosť a zážitok z pobytu vo vode, pričom deti trénujú základné plavecké zručnosti, správnu techniku plaveckých štýlov a u pokročilých predstavujú aj plutvové plávanie. Druhou, v súčasnosti prudko na popularite stúpajúcou in/outdoorovou aktivitou, je inline korčuľovanie.

Benitím organizuje dvakrát do roka inlinové kurzy pre celé rodiny s deťmi v krytej hale, kde sa podľa zdatnosti venujú korčuliarom metodicky vyškolení tréneri a trénerky. V oboch prípadoch platí známe porekadlo: „Čo sa v zime naučíš, v lete na hrádzi a na kúpaliskách zužitkuješ.“

Cvičenia na chrbát, bicykel či turistika

Keďže tento mesiac si viac ako inokedy pripomíname starších a úctu k nim, netreba zabúdať, že aj starí rodičia ovplyvňujú vo veľkej miere pohyb svojich vnúčat. Trávia s nimi veľa času na ihriskách, doma ich zabávajú rôznorodým pohybom, dokonca často miesto rodičov vodia deti na tréningy.

Čas strávený s vnúčatami je pre starých rodičov, tým najkrajším obdobím a jeseň života býva pre nich ďaleko príjemnejšia. Je preto veľmi dôležité, aby boli naši starkí FIT - nielen pre seba, ale aj pre svoje ratolesti, ktoré ich potrebujú. Primeranou mierou psychickej a fyzickej aktivity, v kombinácii so správnou výživou, sa dokážu dlhodobo udržať v kondičke. Aj malá pohybová aktivita, napríklad prechádzky pešo do obchodu, na poštu, na tréning dieťaťa, využívanie klubu seniorov na hry, je lepšia než žiadna.

U mnohých seniorov sa často objavujú rôzne zdravotné problémy. Pohybové aktivity sa však dajú prispôbiť. Radíme začať s ľahkými cvikmi, postupne ich zvyšovať, dodávať si pritom guľu, ideálne je mať na zreteli aj ich pozitívny vplyv na organizmus.

K odporúčaným pohybovým aktivitám pre seniorov patria: aeróbny tréning, silový tréning, cvičenia na zlepšenie stavu chrbtice, precvičovanie rovnováhy, bicyklovanie alebo rotoped, lyžovanie na bežkách, hubárčenie v lese, nenáročná turistika, plávanie.

Udržiavanie blízkeho vzťahu so starými rodičmi utužuje vzťah našich detí k starším ľuďom – deti sa naučia, ako úctivo komunikovať so seniormi, v čom im pomáhať, no zároveň majú možnosť vnímať pozitívne vlastnosti a zručnosti starších (húževnatosť, pracovitosť, schopnosť rozdať sa a pod.). Častý kontakt vnúčať so starými rodičmi rozvíja empatiu detí, zvyšuje trpezlivosť, toleranciu a porozumenie voči starším. Na druhej strane i vzťah s vnúčaťami udržiava starých rodičov aktívnejších a podľa mnohých výskumov to pozitívne prispieva k dĺžke ich života. (red)

Pestrosť geologickej stavby Devínskej Kobyly, nález z nej vystavujú viaceré múzeá

Geologické dejiny Dúbravky a ako ju zemské sily formovali

Chotár Dúbravky sa rozprestiera na východných a severovýchodných svahoch Devínskej Kobyly. Smerom na východ postupne klesá do dôležitého dopravného koridoru - Lamačskej brány, kde jeho hranicu vymedzuje diaľnica. Z väčšej časti je toto územie husto zastavané a zdanlivo neposkytuje veľké možnosti skúmania geologických dejín. Je tomu skutočne tak? Alebo sa môže aj Dúbravka pochváliť zaujímavými a jedinečnými miestami, ktoré umožnia spoznať jej prastarú geologickú históriu?

Text: Ján Madarás, Ľubo Navrátil

Na úvod je potrebné vysvetliť, že dejiny Zeme skúma geológia - veda o Zemi. Lebo geológovia vedia čítať v archívoch Zeme, vedia z hornín pod našimi nohami modernými vedeckými metódami určiť ich zloženie, pôvod, vek, či zaradenie do pestrej a zložitej mozaiky dávnych dejov, čo predchádzali súčasnosti. Tieto informácie postupne vkladajú do geologickej mapy; čím je história Zeme v nimi skúmanej oblasti dlhšia, zložitejšia, tým je geologická mapa farebne pestrejšia, až môže pripomínať doslova mozaiku, či detský kaleidoskop.

Každá farebná plocha na geologickej mape má svoj význam: geológovia z nej vedia určiť základný typ horniny, ba aj približný vek. A to je už základ k tomu, aby sme vedeli začať rozprávanie o geologických udalostiach a dejinách, ktoré utvárali blízke okolie nášho domova.

Výnimočná Bratislava

Mestská časť Bratislava-Dúbravka je súčasťou Bratislavy, hlavného mesta Slovenska, ale aj hlavného mesta geológie na Slovensku. Tu sídlia vedecké inštitúcie, ktoré vychovávajú budúcich geológov (Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského), ale aj zamestnávajú geológov, najmä vedeckého zamerania (Geologický a Geofyzikálny ústav Slovenskej akadémie vied, Štátny geologický ústav Dionýza Štúra) a aplikovanej sféry (súkromné geologické a geofyzikálne firmy).

V Prírodovednom múzeu Slovenského národného múzea na Vajanského nábreží sú sústredené aj najvýznamnejšie nálezy hornín, minerálov a skamenelín nielen z okolia Bratislavy, ale z celého Slovenska. A nielen tam. Čestné a významné miesto patrí nálezom z Devínskej Kobyly aj v Naturhistorische Museum v blízkej Viedni.

Na našom území geológia ako veda vznikla v Banskej Štiavnici v 18. storočí, keď tam bola založená jedna z prvých špecializovaných technických vysokých škôl na svete - slávna Banská akadémia. Banská Štiavnica vďaka bohatým ložiskám rúd zlata, striebra, medi, olova a zinku patrila až do konca 19. storočia k najvýznamnejším mestám v Uhorsku, ba v Európe. Vďaka ložiskám v Slovenskom rudohorí sa centrom - najmä banskej geológie - stali v 20. storočí aj Košice.

Geologická križovatka

Bratislava má aj z hľadiska pestrosti a zložitosti geológie výnimočné postavenie. V južnom ukončení Malých Karpát sa na území mesta stýkajú hlavné geologické celky európskeho významu: západná časť mesta, geologicky patrí k Viedenskej panve, ktorá zväzuje Východné Alpy so Západnými Karpatmi, stred a juh mesta ležia v Malých Karpatoch, ktoré sú súčasťou horstva Západných Karpát a východ prináleží do rozsiahlej Panónskej panvy, ktorá zase zväzuje Západné Karpaty s pohoriami dinaridného (južného) typu.

Pestrosť geologickej stavby sa preto jasne prejavuje aj v masíve Devínskej Kobyly, na svahoch ktorej naši predkovia založili Dúbravku.

Devínska Kobyla

Devínska Kobyla ukončuje južný okraj Malých Karpát na území Slovenska. Geologicky, t.j. rovnakými horninami a rovnakým vývojom však Malé Karpaty (a aj Západné Karpaty) pokračujú za Dunajom v Rakúsku ako Hainburské vrchy (starší názov pohoria je Hundsheimské vrchy).

Až za obcou Hundsheim, kopcom zvaným Spitzerberg (302 m) sa Západné Karpaty na povrchu definitívne končia a kdesi v hĺbke pod hrubými nánosmi mladších hornín sa stýkajú s prvými výbežkami Východných Álp. Litavské kopce (Leitha Gebirge) už majú geologické znaky Álp, ale aj Karpát. Deliacou líniou medzi Devínskou Kobylou a Hainburskými vrchmi je na juhozápade prielomové riečne údolie Dunaja, ktoré však vzniklo až na konci treťohôr a v štvrtohorách.

Podobný smer a vek ako Devínska brána (Rakúšania ju nazývajú Hainburská brána) má Lamačská brána, ktorá na severovýchode oddeľuje masív Devínskej Kobyle od vlastných Malých Karpát. K ich významu sa dostaneme pri opise mladej histórie pohoria.

Fylity, bridlice, pararuly...

Devínska Kobyla má pestrú geologickú (horninovú) stavbu. K jej najstarším horninám patria premenené (metamorfované) kryštallické bridlice typu jemnozrnných bridličnatých tmavosivých fylitov, zelených bridlíc, tmavozelených amfibolitov a hrubšie zrnitých kremitých a slúdnatých pararúl. Takéto horniny môžeme nájsť na Dúbravskej Hlavici, kóte Brižite, v záreze podjazdu pri Technickom skle smerom na Devínsku Novú Ves.

Pararuly sa zase vyskytujú južne od starej Dúbravky, smerom na Švábsky vrch. Horniny majú vek okolo 400 miliónov rokov, vznikli v starších prvohorách, v devóne. O niečo mladšie (okolo 350 miliónov rokov, geologické obdobie zvané karbón) sú plošne najrozšírenejšie horniny na Devínskej Kobyle - žuly (presnejšie muskoviticko - biotitické granity a granodiority). Žuly pozná snáď každý, veď tvoria jadrá väčšiny pohorí na Slovensku, vrátane tých najvyšších - Vysokých a Nízkych Tatier.

Žula je vyvretá (magmatická) hornina a vznikala tavením zemskej kôry vo veľkej hĺbke - 10 až 20 km pod povrchom. Pri chladnutí sa čiastočne zmršťovala a do vzniknutých trhlín sa niekedy tlačili žily svetlých hrubozrnných pegmatitov. Tie sú odolnejšie voči zvetrávaniu ako samotné žuly, preto ich častejšie nachádzame v suti kamenných úlomkov.

Dúbravka „cestovala“

Žuly sa v súčasnosti ťažia vo veľkolome na Devínskej ceste, používajú sa aj ako stavebný kameň módnych, či historizujúcich kamenných múrov a drobných stavieb v Bratislave a na opravu historických objektov (mestské hradby, hrad Devín).

Pre geológov sú žuly významné aj z hľadiska určenia charakteru horotvorných procesov, ktoré sprevádzali vznik týchto hornín. Preto vieme, že žuly pri mohutnom vrásnení koncom prvohôr v hĺbke zemskej kôry, ktorá sa tavila, prenikali do starších kryštalickej bridlic. Výsledkom vrásnenia - nazývaného variske (alebo aj hercýnske) bol vznik mohutných pásmových pohorí medzi Laurussiou (dnešná Severná Amerika, Európa, Ázia) a Gondwanou (dnešná Južná Amerika, Afrika, India, Antarktída a Austrália). Áno, tam kdesi sa pred stovkami miliónov rokov nachádzala aj dnešná Dúbravka.

Vysoké pohoria však pomerne rýchlo podliehali erózii, obrusovali sa a znižovali, až sa na konci prvohôr (pred 260 - 250 miliónmi rokov) obnažili aj žulové jadrá a pohoria takmer úplne zmizli. Začiatok druhohôr znamenal aj začiatok morskej záplavy, ukladanie hrubých vrstiev kremeňových, neskôr vápnitých hornín, ktoré na Devínskej Kobyle tvoria prírodne najkrajšie zákutia.

Stavebné práce v Divadle Aréna sa blížia ku koncu

Aréna má otvoriť sezónu v septembri

Bratislavský samosprávny kraj (BSK) začal v úvode roka 2022 s komplexnou rekonštrukciou Divadla Aréna. Stavené práce sa blížia ku koncu a budova divadla sa pripravuje na kolaudačné konanie.

„Ide o jednu z najvýznamnejších a najväčších investícií do kultúrnej infraštruktúry na území Bratislavského kraja za posledné dekády. Nielenže obnovíme unikátnu divadelnú budovu, ale vytvoríme jedno z najmodernejších divadiel na Slovensku. Rekonštrukciou posunieme kvalitu poskytovaných kultúrnych služieb na modernú úroveň 21. storočia, zatraktívime prostredie a rozšírime aj obsahovú ponuku pre obyvateľov kraja, aj návštevníkov,“ priblížil predseda BSK Juraj Droba.

Stavba do konca novembra

Za posledné týždne boli osadené všetky podlahy, dokončené maliarske práce, ako aj nainštalované svietidlá. Rovnako je namontovaná aj javisková technika (ťahy), opona a tiež osvetľovacia a zvuková technika. V súčasnosti zhotoviteľ realizuje dokončovacie práce a osádza koncové zariadenia a prvky do miestností. V objekte sa realizujú skúšky zariadení a nových technológií.

„Predpokladáme, že stavba bude dokončená v novembri, kedy zároveň župa požiadala o spustenie kolaudačného procesu,“ upresnila vedúca oddelenia kultúry BSK Svetlana Waradzinová.

Areál pre kultúrno-spoločenské podujatia

Paralelne s kolaudáciou sa budú realizovať práce na interiérovom vybavení a exteriéri Divadla Aréna. BSK má v pláne vytvoriť verejnosti prístupný areál, ktorý sa bude využívať na

rôzne kultúrno-spoločenské podujatia, prípadne príjemné posedenie pri káve na brehu Dunaja.

Na to, aby sa do priestoru mohla vrátiť divadelná prevádzka, bude ešte potrebné dokončiť interiérové vybavenia priestorov pre verejnosť, zariadiť herecké šatne, maskérňu, garderóbu a kancelárske priestory.

Na jar 2024 očakáva Bratislavská župa kompletne dokončenie budovy spolu so zariadením a následným odovzdaním priestoru prevádzke Divadla Aréna.

V druhom kvartáli 2024 by sa malo divadlo sťahovať do svojich vynovených priestorov s postupným spustením divadelnej prevádzky. Diváci sa tak môžu tešiť na oficiálne otvorenie zrekonštruovaných a zmodernizovaných priestorov v septembri novej divadelnej sezóny 2024/2025.

Celková investícia Bratislavského samosprávneho kraja predstavuje viac ako 10 miliónov eur.

O župné školy vzrástol opäť záujem. Najviac o bilingválne a osemročné gymnáziá

Na stredné školy tritisíc prihlášok viac

V tomto školskom roku prišlo na stredné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja (BSK) 16 577 prihlášok. V tom minulom to bolo 13 864, teda počet medziročne narástol o 2 713 prihlášok, čo predstavuje takmer 20 percentný nárast.

Najväčší záujem bol o všetky bilingválne a osemročné gymnáziá, z nich bolo najžiadanejšie bilingválne štúdium na Gymnáziu J. Papánka na Vazovovej v Bratislave, kde sa prihlásil 21-násobok počtu uchádzačov.

Veľkému záujmu sa však tešia aj viaceré stredné priemyselné, stredné odborné školy a umelecké školy.

Viac uchádzačov aj na odborných školách

„Sú to všetko kvalitné školy, s dobrými odbormi, reputáciou či uplatnením sa v praxi. Ktorúkoľvek si vyberiete, neoľutujete. Som rád, že sa nám to naše školstvo podarilo posunúť dopredu nielen rekonštrukciami budov, priestorov, modernizáciou vybavenie, ale aj novými odbormi, či motivovaním učiteľov. Rovnako sa zvýšil záujem aj o odborné školy, čo je určite

devíza. Mať dnes remeslo v ruke je výhra, nakoľko takýchto profesií je nedostatok,“ povedal predseda BSK Juraj Droba.

Nárast o viac než tisíc žiakov

Po gymnáziách bol najväčší záujem o všetky IT odbory, umelecké odbory a bilingválne odbory na stredných odborných a priemyselných školách, napr. na SPŠ elektrotechnickej Hálova, SPŠ elektrotechnickej Zochova a SPŠ elektrotechnickej K. Adlera, SPŠ strojníckej na Fajnorovom nábreží, na Obchodnej akadémii Dudova, na ŠUP Josefa Vydru na Dúbravskej ceste, ŠUP Sklenárova, všetko v Bratislave.

V prijímacom konaní pre školský rok 2023/24 bolo rozpísaných pre celý Bratislavský kraj 7 316 miest. Reálne sa z nich naplnilo 6 824 (počet prvákov k 15. 9. 2023). Stále tak zostalo 492 neobsadených miest na župných stredných školách.

Počet všetkých evidovaných žiakov BSK k 15.9.2023 je 22 770. V minulom roku bol tento počet 21 759. Medziročne tak ide o nárast o 1 011 žiakov.

Foto: BSK

Zbierka pre psí útulok

Mestská časť Bratislava-Dúbravka a miestni poslanci pokračujú v zbierke pre psí útulok. Tento rok zmenili miesto zberu. Veci môžu obyvatelia, podnikatelia či školy nosiť na vrátnicu Domu kultúry Dúbravka do 15. decembra.

Zbierka prijíma len veci, ktoré blízky útulok Slobody zvierat na Poliankach potrebuje.

Ide o staré textílie – koberce, deky, uteráky, posteľnú bielizeň, obojky, vôdzky, piškóty, krmivá, konzervy, granule. Útulok neprijíma matrace, vankúše, paplóny, preto ich prosíme nenosiť. Privítajú obojky, vôdzky, piškóty, aj otvorené balenia krmív, ktoré domácim miláčikom nechutia, a to pre všetky vekové kategórie), ideálne s vyšším obsahom mäsa.

Zbierka pre útulok patrí už k tradičným dúbravským predvianočným aktivitám. Prvý ročník mestská časť organizovala v roku 2015. Podobne ako v predchádzajúcich rokoch, darčeky pre štvornohých chlpáčov, ktorí žijú v blízkosti Slobody zvierat na Poliankach, odnesie do útulku krátko pred Vianocami starosta Martin Zaťovič spolu s miestnymi poslancami.

(lum)

Tri knižky, tri dámy domácej literatúry

Hovorí sa, že niekedy máme pod nosom tak krásne veci a nevidíme ich. V knižných tipoch sme preto tentoraz ostali „doma“. Nie síce doslova, ale na Oddelení pre dospelých sme siahli do poličky súčasná slovenská literatúra. Vybrali sme tri kvalitné knižky od troch dám.

Hana Lasicová - Slúžka

Historické pozadie má aj kniha Slúžka. Odohráva sa v období rozpadu rakúsko-uhorskej monarchie. V čase, keď odchádzalo veľa mladých dievčat pomáhať do domácností do Viedne. Príbeh približuje Anku, odstrkované dievča z Banskej Štiavnice, ktorá sa musí vysporiadať zo stratou domova, otrockými podmienkami aj mužskými zvodnými pokusmi.

Denisa Fulmeková - Doktor Mráz

V roku 2019 bola knižka Doktor Mráz od Denisy Fulmekovej v súťažnej desiatke Anasoft litera, podobne ako vyššie vybraná knižka Matky a kamionisti. Ako už názov Fulmekovej knihy napovedá, hlavnou postavou je Doktor Mráz. Prekrstený Žid. Autorka siahla do obdobia Slovenského štátu a prenasledovania Židov. Téma, na ktorú nemožno zabúdať.

Ivana Dobráková - Matky a kamionisti

Oceňovaná aj prekladaná. Taká je knižka príbehov Ivany Dobrákovej. Pod názvom Matky a kamionisti približuje štyri ženy, dve Slovensky a dve Talianky, ktorých osudy sa prepájajú, dotvárajú a odohrávajú v Bratislave a aj talianskom Turíne. Sú to príbehy o vzťahoch s matkami aj s kamionistami, vzťahy reálne, aj virtuálne, alebo aj žiadne.

Lucia Marcinátová

Najlepšie sa darilo žiakom Základnej školy Beňovského

Atletický štvorboj na Sokolíčke

Mestská časť využíva obnovený atletický areál pri Základnej škole Sokolíkova vo veľkom a takmer počas celého roka. Cieľom nie tak dávnej premeny areálu bolo vybudovať kvalitné tréningové plochy na atletiku i futbal, ale tiež vytvoriť podmienky pre mládežnícke atletické súťaže. To sa aj podarilo. Dejiskom športových aktivít bola „Sokolíčka“ aj 18. októbra, keď sa tu pod záštitou starostu Dúbravky uskutočnilo podujatie Atletický štvorboj 2023.

Zúčastnili sa ho vybraní žiaci dúbravských základných škôl. Za každú školu mohli štartovať maximálne 2 dievčatá a 2 chlapci v jednej disciplíne, pričom žiak/žiačka smeli súťažiť aj vo viacerých disciplínach. Tie boli dohromady štyri - beh na 60 m prekážok, skok do výšky, vrh guľou a beh na 600 m. Najlepší boli žiaci zo ZŠ Beňovského, druhú priečku obsadila ZŠ Sokolíkova a bronzovú medailu si odniesla ZŠ Nejedlého. Podujatie Atletický štvorboj finančne podporil Bratislavský samosprávny kraj v rámci Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu športu.

(dš)

Orech, symbol lásky a pokoja

Pokračujeme v našom seriáli Stromy, ako ich nepoznáme, symbolika u Slovanov a Keltov. Staré národy veľmi dobre poznali všetky druhy stromov a ich liečivé i úžitkové vlastnosti. Tie mohli byť využité v domácnosti alebo na výrobu rôznych pracovných nástrojov a okrasných predmetov. Každý strom aj keď mali svoje obdobie roka, čím vznikol určitý stromový horoskop.

Text: Lucia Palšová

Obdobie konca októbra a začiatku novembra je už tradične späté s dušičkami, teda sviatkom Všetkých svätých. U Keltov bolo považované za obdobie, keď končí svetlá polovica roka a začína jeho temná.

Orechy sú nádherné stromy, poskytujú tieň a zároveň chutné plody. Starí Gréci nazývali tento plod karyon. Názov je odvodený od starovekej bohyně Kár alebo Ker, ktorá bola uctievaná v Malej Ázii.

Orechy sú symbolom lásky, plodnosti i duševného pokoja. Svedčí o tom aj vianočný zvyk púšťať orechové škrupiny so sviečkou na vodu. Orechy sa využívajú na pečenie.

Orechové drevo má široké spektrum využitia a na Slovensku patrí medzi starú dobrú klasiku. Je pevné, tvrdé, o niečo mäkkšie ako dubové drevo, no zároveň ohybné. Je dobre tvarovateľné a považuje sa za veľmi cenné. V Dúbravke sa využívalo na výrobu rúčok na nože, skríň, truhlíc a iných dekoračných predmetov. Orech je tiež obľúbeným materiálom na výrobu šperkov.

Obdobie stromového znamenia: 24.10 – 11.11

Hlavné rysy človeka narodeného v znamení orecha: veľkorysosť, vytrvalosť, samostatnosť, ale tiež rozporupnosť, nepokoj a melanchólia. Má osobitý pôvab a šarm, je sebavedomý, zvyknutý spoliehať sa len na seba. Aj keď sa ostatným môže javiť ako tvrdý, vo vnútri sa skrýva rozporupná duša plná pochybností a protikladov. Za jeho činmi stojí túžba po úspechu, moci a bohatstve. Najvhodnejšie zamestnanie pre neho je také, kde môže pracovať samostatne a nemusí brať ohľad na spolupracovníkov. Pokiaľ je vo vedúcej funkcii, rozhoduje sa veľmi

rýchlo, je vynikajúci stratég a vyžaduje dôkladné plnenie úloh. Neznáša rutinnú prácu, má zmysel pre obchod a nové vývojové trendy. Jeho tvrdosť a nekompromisnosť sa prenáša aj do jeho vzťahov. Žiť s ním nebude jednoduché. Dôležitá je istá dávka partnerovej diplomacie a tolerancie. Človek orech má dobré zdravie, ale nemal by zabúdať ani na odpočinok a regeneráciu svojich síl.

Centrum rodiny na Bazovského predstavilo novinky vo svojej činnosti

Spájanie komunity pokračuje

Centrum rodiny na Bazovského rozbieha po lete svoje pravidelné aktivity. Do svojich plánov zaradilo i novinky – divadelný krúžok, spoločenské hry či cvičenie. Pokračuje tiež v rozvíjaní dobrovoľníctva, zapojiť sa môže každý.

Text: Centrum rodiny

Po aktivitách s názvom Letné dobrodružstvá v komunite tu máme ďalší školský rok, ktorý sme začali naozaj naplno. Aktivity pre seniorov, deti a mládež, hendikepovaných, rodiny aj utečencov z Ukrajiny sa rozbehli v plnom prúde. A doplnili sme aj novinky. K Tréningu pamäte, Rozhovorom bez škatuliek, Čerpačke, Herničke, tvorivým dielňam, klubovým aktivitám pre deti a mládež a hendikepovaných mladých sa v spolupráci s Centrom Amadeus, n. o pridala Muzikoterapia, cvičenie s Dadou, divadelný krúžok, spoločenské hry a Tai Chi.

Potravinová pomoc aj ekológia

Začiatkom mesiaca sme opäť rozdali potravinové balíky z FEAD s celkovou hmotnosťou 10-tisíc kíl pre núdznych z Dúbravky, Lamača, Karlovej Vsi a Devínskej Novej Vsi. V stredu 20. septembra sme usporiadali módnu prehliadku Fashion show, ktorá bola súčasťou projektu Kreativita bez hraníc, podporená UNHCR. Na módnej prehliadke boli predstavené upcyklované modely a výrobky z recyklovaných materiálov, ktoré budú taktiež súčasťou prvého charitatívneho kalendára Centra rodiny. V ekoaktivitách pokračujeme aj v rámci pravidelných ekodielničiek, zameraných napríklad na opravu starých elektrospotrebičov a výrobu rôznych nových odevov a doplnkov.

Dobrovoľníctvo

Aj tento školský rok sa zameriame na podporu dobrovoľníctva, nielen firemného a komunitného, ale aj študentského v rámci Medzinárodnej ceny vojvodu z Edinburghu, spoluprácou s Gymnáziom Bílikova, The British International School Bratislava, Bilingválnym gymnáziom C.S.Lewisa a Bratislavským dobrovoľníckym centrom.

Veríme, že aj naďalej budeme otvorení všetkým, ktorí pomoc potrebujú, ako aj tým, ktorí sú ochotní pomáhať.

Ďakujeme za podporu Z Zurich Foundation, Bratislavskému samosprávnemu kraju, Nadácii mesta Bratislavy, Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny, mestskej časti Bratislava-Dúbravka, Hlavnému mestu SR Bratislavy, Nadácii Henkel Slovensko, Nadácii, SPP, Nadácii ZSE a všetkým darcom a dobrovoľníkom. Bližšie informácie o našich aktivitách môžete nájsť na našich sociálnych sieťach FB Centrum rodiny Dúbravka, IG Centrum rodiny a www.centrumrodiny.sk, info@centrumrodiny.sk

Do konca roka sa dá navštíviť výstava vyšívaných obrazov

Kultúra a tvorba bez hraníc

Vo štvrtok 28. septembra bola v Centre rodiny v Dúbravke slávnostne otvorená vernisáž výstavy vyšívaných obrazov pani Ruženky Rafaelovej. Na výstave predstavila rôznorodú kolekciu obrazov vyšívaných krížovou technikou. Autorka žije a tvorí v Domove sociálnych služieb Rozsutec a svojej záľube sa venuje už vyše 15 rokov.

Text: DSS Rozsutec

Prvý kontakt s vyšívaním získala Ruženka Rafaelová ako prijímateľka vo Veľkom Bieli v rámci záujmovho krúžku šikovných rúk, kde vznikli i jej prvé diela. Talent, práca a cit Ruženky, pretažený do skvostných obrazov, je znakom, že ľudská fantázia a vynaliezavosť je nevyčerpatel'ná.

Ako sama autorka povedala: „Vyšívanie mi prináša radosť, upokojenie, cítim pohodu a najviac ma teší, keď majú z mojich výšiviek radosť ďalší ľudia.“

Počas vernisáže zazneli príjemné melódie v podaní spevu Romana Kučeru. Pri pohľade na autorkine diela mnohí návštevníci nešetrili slovami obdivu a chvály. Výstava svedčí nielen o autorkinej usilovnosti a talente, ale tiež bez slov hovorí o tom, že aj človek z domova sociálnych služieb môže byť svojím dielom prospešný ľuďom bez postihnutia.

Výstava vyšívaných obrazov sa mohla uskutočniť aj vďaka finančnej podpore Nadácie SPP v grantovom programe OPORA, Centru rodiny v Dúbravke a občianskemu združeniu Nádej pre Rozsutec, ktorý autorku v jej práci podporuje.

Výstava je sprístupnená verejnosti v Centre rodiny v Dúbravke každú stredu v čase od 10:00 do 12:00 hod., a to až do konca kalendárneho roka 2023.

Letné dobrodružstvá v komunite

Aj tento rok v Centre rodiny pokračovali Letné dobrodružstvá pre všetkých, ktorí sa ocitli v ťažkých životných situáciách. Vďaka finančnej podpore mestskej časti Bratislava-Dúbravka sa uskutočnili výlety do Malkia Parku a vláčikom do Marianky, medzigeneračné stretnutia, hudobné dopoludnia a tvorivé dielne či návšteva Dúbravského múzea a turistika po Jezuitských lesoch. Pre všetkých zúčastnených to boli chvíle, pri ktorých aspoň na chvíľu zabudli na svoj ťažký osud a zážitky, ktoré prežili, v nich určite zanechajú pekné spomienky na tohtoročné leto. Ďakujeme aj v ich mene za podporu.

Dúbravka varí s Vojtom Artzom

Vyskúšajme niečo nové

Skúšali ste už vo vašej kuchyni spraviť domáci tatarák alebo siahnuť po mušliach? Nebojte sa, prezident Slovenského zväzu kuchárov a cukrárov, Dúbravčan VOJTO ARTZ, poradí, ako na to.

Srnčí chrbát, raviola z kelu a jablák, topinambur, zemiakové noky

Počet porcií: 5

Obtiažnosť: ***

Čas prípravy: 90 - 100 minút

Čo potrebujeme:

600 g srnčí (jelení, danielí) chrbát alebo karé/vykostené

1 – 2 ks crepinette - bravčová sieťka

tymian, borievka celá

citrónová kôra

soľ, čierne korenie

80 g prepustené maslo alebo ghee

cesnak lúpaný - strúčik

kel - savojská kapusta menšia

cukor

250 g (50g +200g) jablko Granny Smith

25 ml smotana 33%

korenie čierne mleté

100 – 120 ml jablková šťava čerstvá BIO (100% šťava)

400 g topinambur

500 ml mlieko

125 g maslo

biele korenie mleté

250 g Chef Gnocchi di patate 80% chlad.

250 ml olej na vyprážanie

100 ml Demi glace omáčka

(domáca výroba)

bylinky a kvety podľa výberu

Postup prípravy:

1. Srnčí filet opracujeme do požadovaného tvaru / valček. Osolíme a okoreníme.
2. Bravčovú sieťku osušíme a rozložíme. Pridáme podrvenú borievku, soľ, korenie, lístочки tymianu a citrónovú kôru. Vložíme filet do bravčovej sieťky, dôkladne zavinieme a zatiahneme v potravinovej fólii. Následne zavákuujeme.

3. Vložíme do sous vide na 1 hodinu na 58°C. Následne schladíme a necháme odpočívať. Zbavíme fólie a pred servisom opečieme na prepustenom masle dozlatista (na grile) spolu s cesnakom a tymianom, necháme odležať a nakrájame na porcie.
4. Topinambur očistíme, nakrájame na potrebné kúsky a uvaríme v mlieku a masle do mäkka. Časť odložíme v celku, nakrájame na potrebné kusy a prehrejeme na masle, ochutíme soľou a korením. Druhú časť rozmixujeme na hladké pyrė (mlieko, maslo) a ochutíme soľou a korením.
5. Kelová raviola: na prípravu použijeme vrchné tmavozelené listy. Blašírujeme vo vriacej vode a schladíme v ľadovej vode.
6. Náplň: na masle restujeme na jemné rezančeky nakrájanú savojskú kapustu/kel a pridáme soľ/cukor, pridáme jablkové pyrė a jablko kocky - spolu zmiešame a dusíme. Pridáme smotanu, osolíme, okoreníme a dokončíme, aby bola náplň mäkká a krémová. Necháme vychladnúť.
7. Ravioly: pomocou kovového krúžku z lisov vykrojíme kolieska, vložíme náplň, na okraje nanesieme jemný prúžok jablkového pyrė a dôkladne uzavrieme. Pred servisom potrieme olejom a ozdobíme (kvety, lístky).
8. Jablkové pyrė: Ošúpané jablká nakrájame na kocky, pridáme jablkovú šťavu a jablká uvaríme, kým nezmäknú + soľ/cukor. Precedíme a prepasírujeme na jemné pyrė.
9. Zemiakové noky spracujeme podľa návodu, uvaríme a následne rýchlo vyprážame v oleji.
10. Demi glace, jablkovú redukciu, tymian, cesnak a necháme povariť do požadovanej konzistencie. Prípadne zahustíme studeným maslom.

Petits Tartare - výber tataráčkov

Počet porcií: 5 celých / 10 deg. por

Obtiažnosť: *

Čas prípravy: 45 minút

Čo potrebujeme:

350 g losos filet čerstvý trim E

50 g dijonska horčica

50 g med lúčny

30 g olivový olej extra virgin

soľ

15 g kapary drobné

1 ks červená malá cibuľka

350 g tuniak - sashimi fileta

100 ml sójová omáčka Kikkoman

20 g ryžový ocot

30 g trstinový cukor

50 g limetky na šťavu

50 g biela reďkvička (dlhá alebo guľatá) čerstvá

sezam čierny a biely

6 ks mušle sv. Jakuba

50 ml olivový olej extra virgin

50 g citrónová šťava a kôra

passion fruit - maracuja

červené korenie

maldon soľ

15 g nakladaný ružový zázvor

chlieb, bageta, toast

Postup prípravy:

Lososový tartar:

1. Lososa očistíme a zbavíme prípadných kostí, tuku alebo tmavých častí. Nakrájame ho na drobné kocky cca 4 x 4 mm a dáme dobre vychladiť.
2. V miske zmiešame dijonsku horčicu a med na dresing. Červenú cibuľu očistíme a nakrájame na drobné kocky (brunoisse), nakrájame petržlenovú vňať, natrháme bylinky.
3. Pri servise ochutíme lososa dresingom a naaranžujeme. Pridáme drobné kapary, červenú cibuľu, bylinky a kvety (nemusí byť), pokvapkáme olivovým olejom, osolíme a okoreníme.

Tuniakový tartar:

1. Tuniaka očistíme a zbavíme prípadných šliach alebo tmavých častí. Nakrájame ho na drobné kocky cca 4 x 4 mm a dáme dobre vychladiť.
2. V hrnčeku spolu necháme zohriať sójovú omáčku, ryžový ocot, trstinový cukor a limetkovú šťavu. Necháme dobre vychladnúť a dresingom ochutíme tatarák.
3. Pri servise tatarák posypeme sezamom a najemno nakrájanou bielou redkvičkou, bylinkami a kvetmi (nemusí byť).

Mušle sv. Jakuba:

1. Mušle nakrájame na drobné kocky 4 x 4 mm.
2. V mise vymiešame olivový olej s citrónovou šťavou, soľou a štipkou cukru do konzistencie emulzie. Tatarák dochutíme emulziou.
3. Následne postupne aranžujeme passion fruit , najemno nastrúhanú citrónovú kôru , drvené červené korenie, lístky a kvety byliniek (nemusí byť), nakladaný zázvor. Pokrm doplníme citrónovou emulziou (vinigretom).

Tip šéfkuchára:

Na prípravu tataráčkov môžeme použiť aj iné obľúbené ryby a plody mora. Podávame s opečenými hriankami alebo čerstvou bagetou.

Súťaž psích miláčikov na lúke za Kostolom Duha Svätého písala už deviaty ročník

Naj psom sa chcelo stať päťdesiat psov

Ranný pohľad z okna aj predpoveď meteorológov naznačovali, že počasie bude poslednú septembrovú sobotu pod psa. Nakoniec však psíkom, psičkárom a všetkým milovníkom štvornohých domácich miláčikov prišlo a deviaty ročník súťaže Naj pes Dúbravky počasie nepokazilo.

Už tradične v septembri či začiatkom októbra lúku, ktorú inak využívajú deti v zime počas snežných dní na sánkovanie, zaplnia štvornohí chl páči a milovníci psíkov. Inak tomu nebolo ani túto jeseň a už ráno pred deviatou sa na lúke začali schádzať organizátori, psičkári a súťažiaci psy. Potrebný bol očkovací preukaz či pas psa. Nakoniec sa ich zaregistrovalo viac než 50. Psíci boli zaradení do jednotlivých kategórií, absolvovali posudzovanie v kruhu.

Súťažili šteniatka (do 18 mesiacov), dospelé psy (do 8 rokov) a aj veterány, čistokrvné rasy i poriadne orechy. Nezabudlo sa ani na špeciálnu cenu psa Havrana, pomenovanú podľa legendárneho psa Deža Ursinyho, ktorý ho venčil v okolí Fedákovej ulice. Dostáva ju už niekoľko rokov najsympatickejší psí miešanec, jednoducho „Havran“.

Akciu organizovali mestská časť Bratislava-Dúbravka v spolupráci so Športovým klubom policajnej kynológie ŠKPK Bratislava, ktorý si pripravil aj rôzne ukážky výcviku psov.

Nechýbalo občerstvenie, psí štekot i dobré psičkárske rady.

(lum, luna)

VÝSLEDKY DÚBRAVSKEJ SÚŤAŽE NAJ PES VO VŠETKÝCH KATEGÓRIÁCH

NAJSYMPATICKEJŠIE ŠTENIATKO:

1. Dorotka Káčerová - "Jery"

- Čivava - 4 mesiace

2. Vlado Backa - "Falco"

- Mini americký ovčiak - 3 mesiace

3. Tomáš + Samko Pálka - "Molly" - Entlebušký salašnícky pes

- 13 mesiacov

Špeciálne ceny:

1. Nina Beška - "Dino"

- Japonská akita - 4 mesiace

2. Miška Gogová - "Ašo"

- Maltezák - 4 mesiace

3. Tamara Girová - "Medy"

- Maďarská vyžla - 12 mesiacov

4. Radka Smerčiaková - "Endy" Bichon Frise - 18 mesiacov

NAJSYMPATICKEJŠÍ

DOSPELÝ PES:

1. Sofia Londarerová - "Cajpy" - Flat-Coated Retriever - 5 rokov

2. Klárka Sališová - "Indigo" - Šeltia - 3,5 roka

3. Klaudia Královičová - "Ibrahim" - Trpezličí pudel - 4,5 roka

Špeciálne ceny:

1. Michaela Brusnická - "Ajva" - Kríženec - 4 roky

2. Hanka Iványiová - "Lola"

- Mini maltipo - 2 roky

3. Miška Švábeková - "Moly" - Tibetský teriér - 5 rokov

4. Laura Beňová - "Una"

- Erdelterier - 3,5 roka

5. Miriam Ivanová - "Kasej"

- Yorkšír - 5,5 roka

6. Ester Sodomová - "Leo"

- Kavalier - 3 roky

7. Adam Piliš - "Eddy" - Kavalier - 2 roky

NAJSYMPATICKEJŠÍ VETERÁN:

1. Adriana Rutkaiová + Janko - "Lola" - Kokeršpaniel 9 rokov

2. Jolana Kubátová - "Lusi"

- Kríženec - 11 rokov

3. Petra Kepeňová - "Knedlík"

- Kríženec - 10 rokov

Špeciálne ceny:

1. Grétko Macejáková - "Mundo: - Yorkšír - 10 rokov

2. Darius Čorba - "Chilli" - Yorkšír - 11 rokov

NAJLEPŠIE ZLADENÝ PÁR PES A MAJITEĽ:

1. Darius Čorba - "Chilli" - Yorkšír

2. Miška Gogová - "Ašo" - Maltezák

3. Eva Hrotková - "Félix" - Kríženec

Špeciálna cena PSA HAVRANA (pes Deža Ursinyho)

Michaela Brusnická - "Ajva"

- Kríženec útulkáč 4 roky

Výstava žiakov Základnej školy Pri kríži

Diela, z ktorých znie hudba

Pred vyše mesiacom boli dielka vystavené na lúke v Parku Fedákova počas festivalu Spomienka na Deža, teraz sa takzvaná galéria pod hladinou, nazvaná podľa piesne Deža Ursinyho, presunula pod strechu Základnej školy Pri kríži. Zaplnila tam školskú galériu.

Roztancované notové osnovy, gitara s hudobníkom vo svojom vnútri, oživená trúbka, farebná hudba. Výkresy, z ktorých je doslova počuť znieť hudbu. Žiaci základnej školy tvorili pred letnými prázdninami pod vedením výtvarníčky Zuzany Rybaničovej na tému hudba, v septembri potom vystavili diela na festivale umenia Spomienka na Deža. Teraz porotou najlepšie hodnotené diela ocenila za vedenie školy Iveta Šteliarová a vicežupan pre vzdelávanie a kultúru a zakladateľ festivalu Spomienka na Deža Juraj Štekláč diplomami a výtvarnými pomôckami.

Mladých tvorcov podporila Nadácia ZSE v rámci grantu Rozprúdime regióny.

(lum)

Štafeta skončila desiata

Biele holubice mieru dňa 1.10.23 vzlietli nad Košicami po stýkrát. Aj bežci ich už 100 rokov nasledujú, aby sa sem vrátili na druhý najstarší maratón na svete po bostonskom.

Košické ulice lemovali davy fanúšikov behu. Spoznať sme mohli všetkých pozvaných bežcov z afrického kontinentu. Zo žien Margaret Agai z Kene, Ayantu Kumela, Maeregu Hayelom z Eth. Z mužov Reuben Kerio Keňa, Kebebe Tulu Eth aj Berhane Tesfaj ERI.

Predstavili aj medzinárodnú olympijskú štafetu v zložení: Anastázia Kuzminová, český bežec na lyžiach Martin Koukal, maďarská rýchlostná kanoistka Gabriela Szabóová a poľský chodec Robert Korzeniowski.

Prihlasovanie pretekárov sa pre kapacity skončilo už v marci tohto roku. V deň D odštartovalo 5000 maratóncov, takmer 600 štafiet, 6000 polmaratóncov a 500 online a handbike. Počasie bežcom prialo.

Medzi štartujúcimi bola aj štafeta s tričkami Dúbravka čerešnička Bratislavy, ktorú zostavili a sprevádzali behom manželia R. a F. Brunovský z Miestneho odboru Jednoty dôchodcov Slovenska a Miestneho spolku Matice slovenskej. Zložená bola z bežcov - Martin Placko, Miroslav Fuker, Miroslav Plečeník a Roman Škerlik.

Každá štafeta pozostávala zo štyroch bežcov, ktorí bežali po (12, 9, 12 a 9) km. Na prvom striedaní bolo veľa bežcov a fanúšikov, preto bolo ťažšie sledovať striedanie našej štafety. Na druhom striedaní sme už mali väčší prehľad.

Naša štafeta mala čas 1:40 hod., čo signalizovalo celkový čas hlboko pod 4 hodiny. Tretie striedanie už predpoklad potvrdzovalo. Bežali sme cca 10 minút za olympijskou štafetou. V cieľi nám namerali čas 3:15 hod., čo bolo v konečnom zúčtovaní celkovo 10 miesto z 582 štafiet. Sami sme boli z toho boli prekvapení.

František Brunovský

ĎALŠÍ ÚSPECH ČLENKY BLK SO SÍDLOM V DÚBRAVKE DENISY BARÁNKOVEJ

Jeden bod od titulu mrzí, ale striebro teší

Zopakovať športový úspech býva zvyčajne ťažšie, ako ho dosiahnuť prvý raz. Presvedčila sa o tom aj olympionička Denisa Baránková. Členka dúbravského Bratislavského lukostreleckého klubu obhájila na septembrových majstrovstvách Európy v terénnej lukostrelbe druhé miesto v kategórii olympijský luk a napravila si chuť z nie celkom vydarenej sezóny.

Text: Juraj Marcinát

Na rozdiel od šampionátu spreď dvoch rokov v Poreči venovala 22-ročná lukostrelkyňa príprave na ME 2023 viac času a vyplatilo sa. Vo finále ju síce delil od titulu jediný bod, ale aj ďalšie striebro je veľký úspech.

„Mala som na zlato, napriek tomu som spokojná aj so striebrom,“ konštatovala Denisa Baránková po návrate z Cesany San Sicario na severovýchode Talianska, kde sa konali aj súťaže ZOH 2006 v Turíne.

Vyrovnané finále

V kvalifikácii obsadila siedme miesto a do vyradovacích bojov vstúpila v treťom kole. Na ceste do finále zdolala aj svoju premožiteľku z porečského finále Chiaru Rebagliatiovú z Talianska. V semifinále s Češkou Marii Horáčkovou rozhodol v jej prospech jediný bod (51:50), vo finále rovnako tesne (56:57) podľahla Britke Bryony Pitmanovej.

„Ten jeden bod ma stále mrzí. Finále bolo veľmi vyrovnané, hoci som jeho priebeh a bodový stav ani veľmi nevnímala. Ubehlo to veľmi rýchlo. Až na konci som sa dozvedela výsledok a celkom ma to zamrzelo. Šťastie sa mi obrátilo chrbtom – na rozdiel od semifinále, po ktorom som si už povedala, že idem strieľať o tretie miesto, ale napokon som o bod postúpila ja,“ priblížila zverenka Vladimíra Hurbana ml.

Príprava na Paríž

Terénna lukostreľba je špecifická disciplína, súťažiaci absolvujú okruh v prírodnom prostredí a na rozdiel od terčovej lukostreľby triafajú terče štyroch odlišných veľkostí a z rôznych vzdialeností – navyše bez asistencie trénerov.

„V minulosti som ju veľmi neobľubovala, ale čím som staršia, tým sa mi na nej väčšmi páči, že musím viac pracovať s lukom a som odkázaná iba sama na seba. Aj pohyb v prírode je príjemným spestrením súťaže,“ prezradila Denisa. A kam zaradila najnovší medailový prírastok v rebríčku svojich úspechov? „Hneď za účasť na olympijských hrách v Tokiu a bronz z majstrovstiev Európy 2021!“

Štart pod piatimi kruhmi si chce rozhodne zopakovať. Cesta do Paríža 2024 vedie buď priamo cez kvalifikačné súťaže, alebo prostredníctvom renkingu. Denisa Baránková uprednostňuje prvú možnosť. „Zatiaľ to vidím veľmi pozitívne,“ vraví. Kvôli príprave prerušila aj štúdium na Trnavskej univerzite, odbor laboratórne vyšetrovacie metódy v zdravotníctve. Nádejná laborantka nebude zaháľať ani v zime, čakajú ju štarty na sérii halových podujatí Indoor World Series.

VÝSLEDKOVÝ SERVIS

Futbal

- III. liga, starší dorast (U19), BFZ, 6. kolo: FK Dúbravka – FK Rača 1:2, 7. kolo: NŠK 1922 Bratislava – FK Dúbravka 1:0, 8. kolo: FK Dúbravka – MŠK Iskra Petržalka 2:0, 9. kolo: ŠK Bernolákovo – FK Dúbravka 0:3, 10. kolo: FK Dúbravka – TJ Jarovce 2:3. Priebežné poradie: 1. PŠC Pezinok 27, ... 9. FK Dúbravka 9, 12. ŠK Bernolákovo 0.

- III. liga, mladší dorast (U17), BFZ, A-skupina, 6. kolo: ŠK Svätý Jur – FK Dúbravka 7:0, 7. kolo: FK Dúbravka – FK Kuchyňa 1:0, 8. kolo: OŠK Chorvátsky Grob – FK Dúbravka 1:1, 9. kolo: FK Dúbravka – ŠK Nová Dedinka 1:4, 10. kolo: TJ Malinovo – FK Dúbravka 0:0 (Malinovo odstúpilo zo súťaže). Priebežné poradie: 1. NŠK 1922 Bratislava 30,... 13. FK Dúbravka 4, 15. OŠK Chorvátsky Grob

- III. liga, mladší dorast (U17), BFZ, B-skupina, 6. kolo: FK Dúbravka B – FC Zohor 17:0, 7. kolo: SDM Domino B – FK Dúbravka B 1:0, 8. kolo: FK Dúbravka B – TJ Jarovce 8:0, 9. kolo: TJ Záhoran Jakubov – FK Dúbravka B 0:5, 10. kolo: FK Dúbravka B – NŠK 1922 Bratislava B 4:2. Priebežné poradie: 1. TJ Záhoran Jakubov 24, 2. FK Dúbravka B 22,... 13. FC Ružinov 0

- II. liga, starší žiaci (U15), BFZ, 6. kolo: FKP Bratislava – NŠK 1922 Bratislava 1:1, FC Ružinov – FK Dúbravka 1:2, 7. kolo: FK Dúbravka – FC Slovan Modra 20:0, PŠC Pezinok – FKP Bratislava 2:0, 8. kolo: FKP Bratislava – ŠK Bernolákovo 3:0, Senec FA – FK Dúbravka 0:0, 9. kolo: FK Dúbravka – MŠK Iskra Petržalka 3:2, FC Žolík Malacky – FKP Bratislava 5:0, 10. kolo: FKP Bratislava – FK Dúbravka 3:3. Priebežné poradie: 1. Senec FA 31,... 3. FK Dúbravka 26, 10. FKP Bratislava 8, 14. FC Slovan Modra 0.

- II. liga, mladší žiaci (U13), BFZ, 6. kolo: FKP Bratislava – NŠK 1922 Bratislava 0:5, FC Ružinov – FK Dúbravka 1:4, 7. kolo: FK Dúbravka – FC Slovan Modra 16:0, PŠC Pezinok – FKP Bratislava 6:0, 8. kolo: FKP Bratislava – ŠK Bernolákovo 3:5, Senec FA – FK Dúbravka 2:6, 9. kolo: FK Dúbravka – MŠK Iskra Petržalka 17:3, FC Žolík Malacky – FKP Bratislava 4:0, 10. kolo: FKP Bratislava – FK Dúbravka 3:4. Priebežné poradie: 1. FC Žolík Malacky 31, 2. FK Dúbravka 30,... 13. FKP Bratislava 3, 14. FC Slovan Modra 0.

- III. liga, starší žiaci (U15), ObIFZ Bratislava-mesto, skupina Bratislava, 5. kolo: MFK Rusovce – FK Dúbravka B 0:0, 6. kolo: FK Dúbravka B – FK Lamač 3:4, 7. kolo: Senec FA B – FK Dúbravka B 4:1, 8. kolo: FK Dúbravka B – SFC Kalinkovo 0:0 (Kalinkovo odstúpilo zo súťaže), 9. kolo: FK Vajnory – FK Dúbravka B 0:4. Priebežné poradie: 1. SDM Domino B 30,... 10. FK Dúbravka B 9, 9. TJ Rovinka 0.

- Mladší žiaci (U13), ObIFZ Bratislava-mesto, A-skupina, 6. kolo: FK Dúbravka B – FK Lamač 1:3, 7. kolo: Senec FA B – FK Dúbravka B 13:1, 8. kolo: FK Dúbravka B – SFC Kalinkovo 0:2, 9. kolo: FK Vajnory – FK Dúbravka B 7:0, 10. kolo: FK Dúbravka B – ŠK Nová Dedinka 4:1. Priebežné poradie: 1. Senec FA B 33,... 13. FK Dúbravka B 3, 14. ŠK Nová Dedinka 0.

Hokej

- I. liga juniorov (U20), skupina Západ, 1. kolo: HOBA – HC Petržalka 2010 10:0, 2. kolo: HOBA – HC Petržalka 2010 7:0, 3. kolo: HOBA – HK Levice 4:0, 4. kolo: HOBA – HK Levice 7:1, 5. kolo: HOBA – HK Spartak Dubnica 6:5 sn, 6. kolo: HOBA – HK Spartak Dubnica 2:1, 7. a 8. kolo: voľný žreb, 9. kolo: HOBA – Slovan Bratislava 0:4, 10. kolo: HOBA – Slovan Bratislava 2:4, 11. kolo: HOBA – Iskra Partizánske 6:1, 12. kolo: HOBA – Iskra Partizánske 8:2, 13. kolo: HC Topoľčany – HOBA 2:5, 14. kolo: HC Topoľčany – HOBA 3:4. Priebežné poradie: 1. HC Slovan Bratislava 35,... 4. HOBA Bratislava 29, 11. HC Petržalka 2010 3.

- Kaufland extraliga dorastu (U18), 1. kolo: HOBA – HC Košice 1:2, 2. kolo: HOBA – HK Dukla Michalovce-mládež 3:6, 3. kolo: HOBA – HKM Gladiators Trnava 1:3, 4. kolo: HOBA – MMHK Nitra 4:8, 5. kolo: HK Dukla Trenčín – HOBA 8:0, 6. kolo: MHKM Skalica – HOBA 1:6, 7. kolo: HOBA – Vlci Žilina 2:5, 8. kolo: MŠK Púchov – HOBA 1:3, 9. kolo: HKM Zvolen – HOBA 3:1, 10. kolo: Barani Banská Bystrica – HOBA 7:0, 11. kolo: HOBA – Draci Liptovský Mikuláš 5:4 sn, 12. kolo: HOBA – MHA Martin 3:4 pp, 13. kolo: HK Spišská Nová Ves – HOBA 2:3, 14. kolo: HK ŠKP Poprad – HOBA 2:3 sn. Priebežné poradie: 1. HK Dukla Trenčín 37,... 12. HOBA Bratislava 14, 16. Draci Liptovský Mikuláš 7.

- Starší žiaci AA (9. ŠHT, U15), región Západ, 1. kolo: HOBA – HK Levice 1:7, 2. kolo: Slovan Bratislava-mládež – HOBA 4:4, 3. kolo: HC Lamač – HOBA 1:22, 4. kolo: HOBA – HK Ružinov 99 6:3, 5. kolo: HK Nové Mesto n. Váhom – HOBA 0:0. Priebežné poradie: 1. HK Dukla Trenčín 16,... 5. HOBA Bratislava 8, 12. HC Lamač 0.

- Starší žiaci A (8. ŠHT, U14), región Západ, 1. kolo: HOBA – Slovan Bratislava-mládež 2:9, 2. kolo: HOBA – HK 91 Senica 5:5, 3. kolo: HK Ružinov – HOBA 3:1, 4. kolo: HOBA – Nové Mesto n. Váhom 9:2. Priebežné poradie: 1. HK Dukla Trenčín 14,... 10. HOBA Bratislava 5, 15. HK Nové Mesto n. Váhom 1.

- Mladší žiaci AA (7. ŠHT, U13), región Západ, 1. kolo: HOBA – HK Levice 6:0, 2. kolo: Slovan Bratislava-mládež – HOBA 3:3, 3. kolo: HK 18 Karpatský Sokol – HOBA 5:1, 4. kolo: HOBA – HK Ružinov 4:2, 5. kolo: HK Nové Mesto n. Váhom – HOBA 3:3.

- Mladší žiaci A (6. ŠHT, U12), región Západ, 1. kolo: HK Spartak Bánovce – HOBA 0:6, 2. kolo: HOBA – Slovan Bratislava-mládež 0:6, 3. kolo: HOBA – HK 91 Senica 2:4, 4. kolo: HK Ružinov – HOBA 9:4, 5. kolo: HOBA – Nové Mesto n. Váhom 4:2.

Volejbal

- I. liga junioriek, 1. kolo: ŠŠK Bilíkova – HIT UCM Trnava 3:1 a 3:0, 2. kolo: SŠŠ Volejbal Nitra – ŠŠK Bilíkova 1:3 a 1:3, 3. kolo: ŠŠK Bilíkova – MVK Stropkov 3:0 a 3:1, 4. kolo: VM Senica – ŠŠK Bilíkova 0:3 a 3:2. Priebežné poradie: 1. ŠŠK Bilíkova 22,... 10. MVK Stropkov 2.

- Kadetky, oblasť Bratislava, A-skupina, 1. kolo: ŠŠK Bilíkova „B“ – VK Tami Bratislava 3:2, 2. kolo: ŠŠK Bilíkova „A“ – ŠŠK Bilíkova „B“ 3:0, 3. kolo: Slávia UK Dráčik „C“ – ŠŠK Bilíkova „A“ 0:3. Priebežné poradie: 1. ŠVK Pezinok 6, 2. ŠŠK Bilíkova „A“ 6, 3. Slávia UK Dráčik „C“ 3, 4. ŠŠK Bilíkova „B“ 2, 5. VK TAMI Bratislava 1.

- Kadetky, oblasť Bratislava, B-skupina, 1. kolo: Slávia UK Dráčik „B“ – ŠŠK Bilíkova „C“ 3:2, 2. kolo: VK IMA Bratislava – ŠŠK Bilíkova „C“ 1:3, 3. kolo: ŠŠK Bilíkova „C“ – VKP Bratislava 2:3. Pribežné poradie: 1. Slávia UK Dráčik „A“ 9,... 4. ŠŠK Bilíkova „C“ 5.

Hokejbal

- 1. Bratislavská hokejbalová liga, základná časť – 1. kolo: BHC Dúbravka – SAV 6:2, AHK Pekníkova – Baltská 3:7, 2. kolo: Nivy – BHC Dúbravka 4:3, AHK Pekníkova – Golden Boys 2:2, 3. kolo: BHC Dúbravka – Farma 1:5, Slavia – AHK Pekníkova 3:7, 4. kolo: AHK Pekníkova – BHC Dúbravka 3:7, 5. kolo: BHC Dúbravka – Golden Boys 3:4, Taraba – AHK Pekníkova 5:5. (jm)

ZIMNÝ ŠTADIÓN V DÚBRAVKE PO VÝMENE STROJNÝCH ZARIADENÍ OPĚT SLUŽÍ

Menej čpavku a energie, kvalitnejší ľad

Požiar strojovne v decembri 2029, pandemické obmedzenia, zvyšovanie cien energií, rozširovanie Harmincovej ulice aj s dramatickým a pustošiacim vodným gejzírom. Zimný štadión v Dúbravke a ruka v ruke s ním hokejový klub HOBA Bratislava má za sebou turbulentné obdobie. Ukončenie prác na novej strojovni a ľadovej ploche bude azda začiatkom pokojnej a úspešnej éry.

Text: Juraj Marcinát

V nedeľu 8. októbra zimný štadión po odstávke spojenej s rekonštrukciou slávnostne otvorili viceprimátorka Bratislavy Lenka Antalová Plavuchová, starosta mestskej časti Martin Zaťovič a jeho zástupca Marián Bohunský, mestskí poslanci Zdenka Zaťovičová a Juraj Káčer, ktorí pôsobili počas prípravy rekonštrukcie na pozícii zástupcu primátora, ďalej riaditeľ prevádzkovateľa športoviska Správy telovýchovných a rekreačných zariadení hlavného mesta SR (STARZ) Ladislav Križan a nechýbali ani zástupcovia Slovenského zväzu ľadového hokeja SZĽH – prezident Miroslav Šatan a generálny sekretár Miroslav Lažo.

Návrat domov

Novú plochu pokrstili ako inak – hokejom. Postaralo sa o to vyše 80 hokejových nádejí z prípraviek HOBA a HC Slovan Bratislava a popoludní tiež juniori oboch klubov, ktorí si zmerali sily v súťažnom zápase I. ligy (2:4). „Počas rekonštrukcie sme svoj druhý domov našli práve na Zimnom štadióne Ondreja Nepelu, za čo veľmi pekne ďakujem. Všetci sme sa tešili na návrat

na náš domovský štadión. Máme skvelých hokejistov, ktorí si vynovenú ľadovú plochu zaslúžili. Chcem sa touto cestou poďakovať všetkým, ktorí sa o rekonštrukciu pričínili vrátane rodičov našich hokejistov, ktorí obetavo vozili svoje deti aj potrebné pomôcky na tréning celý rok na opačný koniec mesta,“ vyzdvihol predseda HOBA Branislav Semančík.

Časovaná bomba

Výmenu technickej infraštruktúry športoviska sa podarilo zvládnuť za plánovaných 8 mesiacov. Hokejisti mohli vďaka tomu vykorčuľovať na nový ľad už 11. augusta. Náklady na modernizáciu presiahli 800-tisíc eur. STARZ investoval do rekonštrukcie viac ako 600-tisíc eur, Slovenský zväz ľadového hokeja pridal ďalších 200-tisíc. Zúčastnené strany podpísali zmluvu o rekonštrukcii zimného štadióna v Dúbravke v októbri 2022.

„Môžem povedať, že tento projekt de facto odvrátil časovanú bombu, ktorou bol pôvodný technický stav celého chladenia,“ pripomenul Ladislav Križan. Rekonštrukcia priniesla úľavu mestskej časti aj klubu. „Viem, v akom stave bola bývalá strojovňa a chladenie. Keď nechladila niektorá sekcia z dôvodu špiny v trúbkach, strojníci boli nútení po nich pobúchať, aby sa špina uvoľnila a spriechodnila čpavok. Samozrejme, špina zostala, len sa posunula na iné miesto,“ opísal Branislav Semančík.

Niet sa čomu diviť, stará plocha slúžila 36 rokov. Aká je životnosť novej? „Osobne si myslím, že najbližších 20 rokov pri pravidelnej údržbe nebude s výrobou ľadu po technickej stránke žiaden problém,“ dúfa Semančík.

Menej čpavku

Nové zariadenia sú zároveň energeticky menej náročné. V strojovni chladenia sa využíva odpadové teplo z čpavku, ktorým sa zohrieva teplá úžitková voda a voda určená na roztápanie snehu v snehových jamách, ktoré sa naplňajú snehom po každej úprave. Nová strojovňa má automatické ovládanie. Množstvo čpavku potrebného na prevádzku po rekonštrukcii kleslo z 5 ton na 1,5 tony, čo robí prevádzku neporovnateľne bezpečnejšou.

„Na ľadovej ploche nezostáva po jej úprave žiadna voda, nebolo tomu ani počas augusta, keď boli vonku vysoké horúčavy. Kvalitu ľadu si pochvaľujú všetci hráči a aj tréneri. Novým chladením a jeho možnosťou nastavenia má ľad aj potrebnú tvrdosť, čím si zachováva vysokú kvalitu,“ uviedol predseda klubu.

Plocha sa bude aj naďalej využívať desať mesiacov v roku, ale očakáva sa výrazný pokles nákladov na energiu a zvýšenie kvality ľadu.

Jeden problém sa prehĺbil

Štadión patrí mestu, prevádzkuje ho mestská organizácia STARZ. V budúcnosti sa počíta s rekonštrukciou strechy, bočných stien, ošetrovaním drevených častí v interiéri aj v exteriéri. „STARZ plánuje aj výmenu osvetlenia nad ľadovou plochou, klasické výbojky by malo nahradiť moderné a úsporné LED osvetlenie. Je to ekonomicky náročné, ale verím, že to mesto podporí. Určite nám opäť pomôžu aj naši mestskí poslanci Zdenka Zaťovičová a Juraj Káčer,“ verí Branislav Semančík, ktorého však trápí, ako okolie štadióna doplatilo na rozšírenie Harmincovej ulice: „Už predošlé parkovisko bolo nedostačujúce, kapacita nového je ešte o polovicu nižšia. Navyše je veľmi úzke a ťažko sa na ňom manévruje aj osobným autám, nieto ešte autobusom.“

Pozitíva postupnej premeny športovej zóny mestskej časti prevažujú a mali by prispieť k naplneniu ambícií mládežníckeho hokejového klubu. Tie zostávajú podľa Branislava Semančíka rovnaké: „Vychovávať hráčov pre kvalitné seniorské súťaže, aby sa do nich nie len prebojovali, ale sa v nich aj presadili.“

Najlepší hráči – Terézia Vizinová a Vladimír Gajdoš

Vo finále ligy triumfovala trojka

Výborná účasť, športová atmosféra, nefalšované napätie. Utorok 10. septembra patril dlho očakávanému finále Bowlingovej ligy seniorov.

Dúbravskí seniori sa pravidelne stretávali na jednotlivých kolách ligy 5. ročníka Dúbravskej bowlingovej ligy seniorov (DBLS) v Športovom centre Dúbravka na ulici K Horánskej studni. Podľa vývoja jednotlivých kôl sa dalo očakávať, že prvenstvo bude patriť Dennému centru 3. Po šiestom kole zvíťazilo s 3318 bodmi pred Denným centrom 1 s 3157 bodmi. Tretie miesto obsadilo Denné centrum 4 s 2888 bodmi a posledná priečka patrila Dennému centru 2 s 2345 bodmi.

Najlepším hráčom sa stal Vladimír Gajdoš a hráčkou Terézia Vizinová.

Seniorov prišiel počas hry povzbudiť aj starosta Dúbravky Martin Zaťovič. Ceny odovzdávali vicestarosta Marián Bohunský, podpredseda Komisie športu Branislav Semančík a vedúca Oddelenia sociálnych vecí a zdravotníctva miestneho úradu Dominika Malačinová.

V roku 2024 plánujú seniori v Dúbravke už šiesty ročník Dúbravskej bowlingovej ligy seniorov.

(lum)

Konečné výsledky

1. miesto - Denné centrum 3
2. miesto - Denné centrum 1
3. miesto - Denné centrum 4
4. miesto - Denné centrum 2

Najlepší jednotlivci – ženy

1. T. Vizínová
2. E. Barboríková
3. Š. Bajteková

Najlepší jednotlivci – muži

1. V. Gajdoš
2. J. Barborík
3. P. Bellay